

DIENOS KLAUSIMAI IR DARŠIS TAS

Pereitą savaitę Kunigu Vienybės Seimas, įvykęs Thompson, Conn., naujo valdybą išrinko: kun. Karalių iš Shenandoah pirm., kun. Pr. M. Lawrence, Mass. — sek., kun. M. Pankū iš Bridgeport, Conn. — išdin.

Seime dalyvavo J. E. vsk. T. Matulionis ir apie 50 kunigu.

Tuo pačiu laiku įvyko ir "Motinėlių" draugijos susirinkimas, kurs centro valdybą išrinko kun. dr. J. Koncių iš Mt. Carmel, Pa. — pirm., kun. J. Balkūną iš Brooklyno — sek., ir kun. N. Pakalnį iš Brooklyno — išdin.

"Motinėlių" rūpinasi vargingų moksleivių ir studentų šelpimu.

Europoj po Marseilės įvykių vis neramu. Nepatvirtintos žinios sako, kad Jungoslavija į Vengrijos pasienį traukianti kariuomenę. Jungoslavija kaltina Vengriją už politinių pabėgėlių ir samokslininkų priglaidimą ir globą ir už tai turi pasiimti moralę atsakomybę už karaliaus nužudymą. Vengrijos vyriausybė sako, kad ji tuo žvilgsniu nesijaučia kalta.

Brooklyno katalikų savaitraštis "Amerika" su lapkričio 1-ma skelbia naują skaitytąją vaju. Velinam kloties!

Jo Ekscelencija vyskupas T. Matulionis, neseniai atvykęs iš Lietuvos, jau atlankė eilę rytinių valstijų lietuvių parapijų. Tikėjimo kankinį žmonės visur gausiai ir nuosirdžiai priima.

Vokietijos diktatorius Hitleris šaliai jokios konstitucijos nežadą duoti. Esą, jo žodis ir įsakymai bus konstitucija, kurios turės laikytis jo ministrai ir visi gyventojai.

Ispanijos dešinieji numalšinę kairiųjų sukilimą, rengiasi atstatyti karaliaus sostą.

Buvęs karalius Alfonsas XIII-tas, kurį nuvertė balandžio 14-tą, 1931 metais, ir išvyko užsienin, vėl gali atsiklesti sostan.

Kad Ispanijoj sugrįš monarchija, arba įsigalės fašistai, tai viso to kaltininkais bus socialistai, komunistai ir visi jiems giminingi broliukai. Kuomet pasigrobė iš savo rankas valdžią, jie baisiai pradėjo persekioti katalikus, kurie Ispanijoj sudarė labai didelę daugumą. Žudė kunigus ir vienuolius, kitus įkalino arba ištrėmė, degino ir plėšė bažnyčias, vienuolynus, uždarinėjo katalikiškas organizacijas ir įstaigas.

Tiktintieji iš pradžių buvo nusiminę, bet jie pamazū atitoko ir pradėjo organizuotis, aktyviai veikė politikoj, dalyvaujant parlamento ir kituose rinkimuose. Greit pasirodė, kad katalikų ir jiems artimesnės partijos turi daugumą. Kairieji griebėsi paskutinės priemonės — ginklo pajėgą nugriaut esamą prezidento Zamoros ir premiero Lerroux vyriausybę, kad įsteigt raudonųjų tvarką. Bet jie skaudžiai prakišo.

PORTLAND, Oregon. — Spalio 21-mą Pacifiko pakraščiais siautusi audra padarė daug nuostolių. Nuskandino daug valčių ir mažų laivų. Taip pat žuvo 9 žmonės.

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 43 KAINA 5 CENTAI KETVIRTADIENIS, SPALIŲ-OCT. 25, 1934 VOL.-METAI XVIII

LENKTYNIAVIMO PASEKOS

NEW YORK. — Spalių 17-tą Atlantiške įvyko skaudi filmų atstovų nelaimė. Laivu "Washington" Fox Movietone ir Paramount News Reel atstovai gabenoti pirmuosius pavelsius vaizduojančius politinę žmogžudystę įvykusią Marseile, Prancūzijoje, kur buvo nukauti Jugoslavijos karalius Aleksandras, Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Barthou ir kiti. Suprantama, abiejų firmų žmonės stengiasi lenktyniuoti ir kaip galima pirmiau parodyti publikai savo filmus. 8 val. ryto, laivui plaukiant 326 mylių atstume nuo Nantucket, pasirodė Fox'o firmos orlaivis operuojamas piloto Marion Gravenberg. Orlaiviu nusileidžiant netoli laivo ant vandens, jis sugedo ir pradėjo skęsti. Tūkstančiai žmonių iš laivo "Washington" matė, kaip šešios figūros kovojo su mirtimi. Pasiūdo laivo tarnautojams Breda, Fiolka ir Dooley's narsumui ir pasiūlymumui, kurie priplaukė per didelės bangas penkis išgelbėjo, o vienas filmų atstovas Kuhne žuvo.

HAUPTMANN PERĖMĖ NEW JERSEY STEITAS

NEW YORK. — Spalių 19-tą Bruno Richard Hauptmann'ą iš New Yorko pergabeno į New Jersey steito Hunterdon'o kalėjimą. New Jersey steitas teis jį kaip Lindberghui išvogėją ir nužudytąją. Jei bus prirodyta, kad jis visa tai padarė — jo laukia elektros kėdė. Hauptmann ir jo gynėjai advokatai stengėsi, kad jam nereikėtų stot New Jersey steito teisman. Mėgino įrodinėti, kad Hauptmann su vaiko išvogimu ir jo nužudymu nieko bendro neturi. Tačiau autoritetai, remdamiesi surinkta kaltinamąja medžiaga, Hauptmann'ą perdavė teisti, kur užmušimas yra įvykdintas. Jei Hauptmannui pavyktų prirodyti savo nekaltumą kas link vaiko pagrobimo ir nužudymo, jis bus pergabentas New Yorko steitan ir bus teisiamas už eksterminizmą. Hunterdon'o kalėjime Hauptmann'as randasi po kieta priežiūra. Net sargybiniais draudžiama su juo kalbėtis.

ŽMOGVAGIAI IŠAISKINTI

LOUISVILLE, Kentucky. — Pereitą savaitę paaiškėjo, kas pagrobė milijonieriaus žmoną Mrs. Alice Speed Stoll, sumušė ją, išlaikė šešias dienas nelaisvėje ir išgavo \$50,000 išpirkimą. Autoritetai areštavo Thomas H. Robinson, Sr., jo sūnauš žmoną Mrs. Robinson, o sūnauš Thomas H. Robinson, Jr., kurs laikomas svarbiausiu kaltininku, slapstosi. Visi trys nužiūrėti kaltininkai gyvena Nashville, Tennessee. Kaltininkų laukia didelė bausmė.

WINNIPEGOSIS, Manila. — Spalių 19-tą sproguos gazolino tankui, nuskendo žvejų valtis. Prigėrė 9 žmonės.

LIETUVOS SENOVĖS LIEKANŲ APSAUGA

Per kelis paskutinius metus, Lietuvoje buvo atlikta visa eilė archeologinių tyrinėjimų, bei kasinėjimų, kuriems vadovavo prof. Volteris, gen. Nagevičius, pulk. Tarasanka ir kiti žymūs Lietuvos archeologai. Buvo kasinėjami Apuolės, Impilties, Veliškių ir kiti piliakalniai. Tuose piliakalniuose rasta daug įdomių sienėnų iš III-XI šimtmečio, kurie sukėlė didelio susidomėjimo ir užsienio. Kasinėjimo darbu pasižūūrėti buvo atvykusiu svečių iš užsienių — Švedijos, Latvijos ir kitų kraštų archeologai. Lietuvoje yra daug senovės paminklų, kurių tinkama apsauga paskutiniu laiku ypatingai susirūpinta. Vien tik piliakalnių Lietuvoje priskaitoma apie 1500. Yra dar visa eilė ir kitų senovės istorinių ir mokslui labai vertingų liekanų, kurias šiandien naikina įvairūs neišmanėdžiai ir savanaudžiai.

Tą matydama, jau prieš porą metų Lietuvos vidaus reikalų ministerija išleido valstybių savivaldyboms atitinkamą aplinkraščių, kuriuo valstybių viršaičiai ir kaimų seniūnai pareigojami saugoti senovės neištirtas vietas.

Visos Lietuvos senovės liekanos tilps archeologiniame nesenai pastatyto Vytauto Didžiojo muziejaus skyriuje. Jau paruoštas ir statusas, pagal kurį šis muziejus ir bus tvarkomas.

NUZUDĖ DILINGERIO DRAUGĄ

COLUMBUS, Ohio, spalio 17. — Šviesioplaukis Harry Pierpont, Dillingerio sunaikintos gajaus smagenys, mirė elektros kėdėje Ohio kalėjime. Tai pirmas iš vagių ir žmogžudžių gajaus gyven pilną savo užmokestį už piktadarystę.

Jis buvo nuteistas mirties bausme už nužudymą Columbus, O., šerifo.

Ramiai, su šmėklos šypsena lūpose, 32 metų žmogžudys atsisėdo į medinę elektros kėdę. Pierpont su savim į amžinąsį nusinėšė "sekretą," koku būdu jis rugėjo mėnesį, 1933 m., pabėgo iš Michigan City, Ind. steito, kalėjimo.

Jo nieks neklusė "paskutinio žodžio," kaip paprastai daroma einant į elektros kėdę. Jis irgi liuosnoriai nieko nesakė. Tik atsisėdo su šypsena veide, užsiėmė, išpūtė muskulius savo šėšių pėdų kūno ir kuomet gūžikas buvo paspaustas — suspaudė savo kumštį — ir tuomi viskas užsibaigė.

TRAGEDIJA TEATRO SCENOJE

NEW YORK. — Spalių 17-tą didžiuliam "Roxy" teatre iš 40 pėdų aukštumos krito ir mirtinai užsimušė 20 metų amžiaus akrobatė Mary Larkin. Publikoj šešios moterys apalpo, kitis nesavū balsu spiege. Scenoj kartu dalyvavo akrobatės vyras, kuris pirmas puolė ją gautinti.

CHICAGO, Ill. — Spalių 15-tą automobilistas Edward Turper mirtinai suvažinėjo lietuvių Juozą Žemaitį, 52 m. amžiaus.

DARIUS IR GIRĖNAS BUS PALAIDOTI TAUTOS PANTEONE

Ligi šiol mūsų žuvusių didvyrių Dariaus ir Girėno kūnai yra išbalzamuoti ir dar nepalaidoti. Specialus tam komitetas šiomis dienomis svarstė ir aptarė, kur būtų tinkamiaus didvyrių kūnus palaidoti. Ankščiau buvo manyta Dariaus ir Girėno kūnus palaidoti jiems specialiai Kauno kapinėse pastatytoje koplyčioje. Tačiau dėl įvairių priežasčių dabar neišgalint tokios koplyčios pastatyti, komitetas nutarė laikinai didvyrių kūnus palaidoti Kauno Bazilikos kriptoje. Tam tikslui netrukus bus padarytas stiklinis karstas sandariai uždarytas. Į jį bus sudėti išbalzamuoti Dariaus ir Girėno kūnai. Tačiau šis palaidojimas bus tik laikinas. Amžina poilsio vieta didvyriams numatyta naujai statomos Priskėlimo bažnyčios kriptoje. Kai ši bažnyčia bus pastatyta, tai kitų tautų pavyzdžiu, joje bus įrengtas Panteonas, kur iš Bazilikos bus pernešti ir Dariaus bei Girėno kūnai. Šis komitetas taip pat yra aptaręs ir didvyrių žuvimo vietos sutvarkymo klausimą. Tame miškelyje, kuriame jie žuvo, Vokietijoje, ties Soldinu bus pastatytas lietuviškas ažuolinis kryžius ir žuvimo vieta aptverta juoda cementine tvorele. Ši sklypa netrukus žada nupirkti Lietuvos valdžia.

Be to, galutinai nustatyta Dariaus ir Girėnui didžiulį paminklą pastatyti ties Kaunu ant kalno — Linksmakalnyje, prie Lietuvos karo aviacijos aerodromo. Šis paminklas bus trijų metrų aukščio, 50 metrų ilgio ir 30 metrų pločio.

STUDENT. ATEITININKŲ KONFERENCIJA

Dalyvavo 550 Studentų Rugsėjo 29 ir 30 d. Kaune įvyko Studentų Ateitininkų Sąjungos konferencija. Prieš prasidedant konferencijai studentų bažnyčioje įvyko pamaldos už mirusius draugus.

Konferencija atidarė S-gos pirm. dr. Pr. Dielininkaitis. Į ją buvo atsilankę JJ. EE. Vyskupu, katalikų profesorių ir svečių. Studentų ateitininkų dalyvavo apie 550. Buvo atvykę studentų iš Dotnuvos Ž. Ū. Akademijos, Klaipėdos ir užsienio besimokančių.

Studentai Ateitininkai savo narių skaičiumi yra gausingiausia organizacija iš visų kitų organizacijų mūsų aukštosiuose mokyklose. Todėl studentijos tarpe labai daug ateitininkai nusveria. Taip pat ir Lietuvos visuomenėje savo darbais gražiai pasireiškia. Šioj konferencijoj stud. ateitininkai svarstė tolimesnius veikimo reikalus. Konferencijos dalyviai sekmdienį turėjo iškilmingas pamaldas.

Konferencijai baigiantis gražioj Eisenoj nuvyko prie karo muziejaus, kur pagerbė mirusius dėl Lietuvos laisvės karžygius. Išrinkta nauja Sąjungos vadovybė. Pakeistais istatais Stud. Ateitininkų Dvasios Vadą skirs J. E. Arkivyskupas Metropolitas, o jos pirmininku gali būti Ateit. Sendraugių S-gos narys.

ANGLIAKASIŲ NAUJOJI UNIJA STREIKĄ ATIDĖJO

Wilkes-Barre, Pa. — Pereitą savaitę Nacionalės Darbo Tarybos įgaliotinis James Gorman ir vietiniai darbdaviai davė suprasti, kad jie skaitosi tik su senąja unija — United Mine Workers of America.

Umpire James A. Gorman spalio 19-tą paskelbė naują nuosprendį, kuriuo remiantis darbdaviai gali nepriimti darban pereitą žiemą išėjusių streikuoti angliakasių.

Didžiausios kietosios anglies kompanijos — Glen Allen prezidentas William W. Inglis spalio 19-tą pranešė naujos unijos United Anthracite Miners of Pennsylvania prezidentui Thomas Maloney, kad jo kompanija, remdamosi Nacionalės Darbo Tarybos įgaliotinio Gorman'o nuosprendžiu, taip pat senos unijos atsisakymu priimti naujos unijos "taikos pasiūlymą," atsisako pripažinti ir skaitytis su naująja unija. Jis taip pat nurodė, kad jo kompanija riša su United Mine Workers of America kontraktais padarytais 1930 rugpjūčio 8-tą ir to kontrakto kompanija laikysis.

DA APIE EM. SHIRKNESS MIRTĮ

Wilkes-Barre, Pa. — Teisėjas J. S. Fine, išklauses liudininkų sąryšy su lietuviškos Emilij Širkness mirtimi, areštuotus vyrus Joseph Alaimo, Salvatore Emma, Joseph Cefalo (visi iš Pittstono) paliosavo be užstatų.

Iš policijos pusės buvo pašauktas liudyt tik vienas policistas Thomas Eshelman. Jis pareiškė kad iki šiol surinkti faktai ir gydytojų ištyrimas parodo, kad Emilij mirė nuo susiterkimo ir žaizdų, bet automobilį ji nebuvo atakuojama.

Su ja vykę vyrukai ir mergina Jean Meyers pasakoja, kad jiems pervažiavus Pittstoną ir patraukus į šiaurę Sullivan keliu, Emilij pradėjus protestuoti. Kuomet jos protestai nebuvo paisomi, ji atsidarė automobiliaus duris ir šokus lauk. Joe iššokimą matė Miss Grace Kehoe iš Harding, kuri tuo tarpu važiavo savo automobiliu. Mirtinai sužeistą Emilij jos kompanijonai būk mėginę atgaivinti, bet pamatė, kad jau čia ne juokai, nuvežė į Dr. James Beaver ofisą, W. Pittston. Dr. Beaver apžiūrėjęs atrado Emilij jau mirusią ir čia pat painformavo Wyoming barakų policiją.

Kaip toliau šis keislas vystysis tuo tarpu sunku pasakyti, bet lietuviškas vertėtų draugaut tik su gerai žinomais ir patikimais lietuviškas jaunuoliais.

DETROIT, Mich. — Spalių 17-tą federalis teisėjas pasiuntė 20 metų vyruką Edward Lickawala dešimčiai metų kalėjiman. Jis prisipažino parašęs Edsel B. Fordui tokio turinio laišką: "Esi nužūūrėtas ir jeigu nori gyventi, tai tas tau kainuos \$5,000."

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

LRKSA. WISCONSIN APSK. SUVAZIAVIMAS

Ivyks sekmadienį, lapkričio (November) 4 dieną, 1934, bažnytinėj salėj, 815 Park Ave., Racine, Wis.

Mišios prasidės 11:15 valandą. Geistina, kad visi delegatai dalyvautų pamaldose.

Susirinkimas prasidės tuoj po pamaldų.

Visos kuopos turi būti atstovaujamos, nes suvažiavimas metinis, daug svarbių dalykų yra, kurie bus svarstomi, ypač dabartinis vėjus ir gavimas naujų narių.

1-MOS PENNA. APSKRIT. SUVAZIAVIMAS

Ivyks spalio 28 d., 1934, 2-ąją valandą po pietų šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnytinėj svetainėj, prie 130 kuopos, Saint Clair, Pa.

Kuopos, priklausančios prie minėtos apskrities, malonėkite prisijust savo atstovus, nes yra daug reikalų aptarti, o ypatingai dabartiniam vėjui. Visi turime stot į darbą mūsų organizacijos gerovei ir mūsų pačių naudai.

Pirmos Pennsylvania apskrities raštininkas Juozas A. Lazaravičius, 422 Church St., Minersville, Pa.

L. R. K. S. A. CHICAGOS APSKRITIES SUVAZIAVIMAS

Svarbus Chicago apskrities suvažiavimas įvyks sekmadienį, spalio 28 d., 1934 m., 2 val. po pietų Aušros Vartų parapijos mokyklos kambary, 23rd Pl. ir Oakley Ave., Chicago, Ill.

LRKSA. Chicagos apskritis susiorganizavo 1914 m. Taigi šiemet sucina lygiai 20 metų, kaip mūsų apskritis gyvuoja. Laikas pasitarti ir tinkamai tas eukaktuves paminėti. Taipgi vajuus laikas — tai darbo laikas. Mes to darbo dar visai mažai nudirbome.

I šį susirinkimą būtina prisijusti atstovus visos prie Chicagos apskrities priklausančios kuopos. Suvažiavimui, pasitarkim — planuokim ir dirbkim. Valdyba

ANGLIAKASIAI NEPATENKINTI

PECS, Vengrija. — 1200 angliakasių, kurie buvo pasirižę iškovot sau šiek tiek geresnį uždarbį, arba mirti kasyklos dugne, savo laimę mais nėra patenkinti. Darbdaviai sutiko patenkinti tik 25 procentus darbininkų reikalavimų.

Protestuojančių angliakasių padėtis kasyklos dugne buvo baisi. Daugelis iš jų jau buvo artimi mirties. Alkis buvo taip didelis, kad kiti "valgė" savo odinius diržus ir avalynę. Kuomet pasiūlytos sąlygos buvo priimtos, tik retas kuris galėjo savo jėgomis dasigaut į viršų. Juos turėjo išnešti kiti.

Miręs Raymond Poincare buvo garsus diplomatas ir didelis savo tautos patrijotas. Jis daug geru padarė Prancūzijai išgelbėdamas ją iš ekonominės suirutės ir sustiprindamas franką, kuris smarkiai riedėjo žemyn. Tačiau didelę klaidą padaręs Poincare, tai per daug spausdamas vokiečius (suprantama, kuomet jis buvo valdžiojė) didelėmis reparacijomis ir okupacija tik labiau juos suvienijo ir padėjo išigalėti kraštutiniams nacionalistams — hitlerininkams. Šiandien prancūzams vokieškas militarizmas grūmoja nei kiek mažiau, kaip prieš pasaulinį karą.

CHARLES FLOYD'Ų NUKOVĖ

E. Liverpool, Ohio. — Spalių 22-ąją teisingumo departamento agentai ir vietinė policija užklupo ir nukovė jauną, bet jau suspėjusį pagarsėt, kriminalistą žmogžudį ir žmogžudį Charles Floyd (Pretty Boy).

LIEUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

išeina Ketvirtadieniais Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA:

Am. Jungt. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienioose metams \$3.00. Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA

OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c. Advertising rates on application.

"GARSAS"

73 E. South Street, (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO LIETUVYSTĖS REIKALU

Kunigo Juozo Simonaičio surinktos statistikos parodo, kad Amerikos lietuviai katalikai turi apie 127 parapijas, 113 nuosavų bažnyčių. Daugiausia parapijų randasi Philadelphijos ir Scrantų diecezijoje — po 18-ka, Chicagos — 12, Pittsburgh — 7, Bostono ir Newarko — po 6, Milwaukee, Albany, Brooklyn — po 5, Cleveland, Peoria, Ill., Springfield, Mass. — po 4, Detroit ir Grand Rapids, Mich. — po 3, Fort Wayne, Indiana, Harrisburgh, Pa., ir Syracuse, N. Y. — po 2, Baltimore, Cincinnati, O., New York, St. Louis, Mo., Belleville, Ill., Buffalo, N. Y., Erie, Pa., Hartford, Conn., Manchester, N. H., Omaha, Nebr., Providence, R. I., Rochester, N. Y., Rockford, Ill., Sioux City, Iowa, Springfield, Ill., ir Superior, Wis. — po vieną lietuvišką parapiją.

Lietuvių parapijų mokyklų yra 39. Daugiausia Chicagos diecezijoje, kur iš 12 parapijų 11-ka turi savo mokyklas. Philadelphijos diecezijoje iš 18 parapijų 5 turi savas mokyklas, Scrantų diecezijoje iš 18-kos — 1 mokyklą. Keturiuose diecezijoje yra po dvi mokyklas, 15-koj po 1, o 12 diecezijų, kur yra lietuviškų parapijų, nesama nei vienos liet. par. mokyklos. Parapijinėse lietuvių mokyklose mokytojauja per 300 seselių vienuolių ir kelios pasaulietės mokytojos. Lietuvių parapijinių mokyklų lanko apie 10,000 vaikų. Taip tai išrodo bendrais brožuais apmata Amerikos lietuvių parapijų, bažnyčių ir mokyklų padėtis.

Sie skaičiai mums daug pasako ir jie yra brangūs, kam tik rūpi mūsų lietuviystės ir katalikystės ateitis. Tiesa, 1930 metais pačios vyriausybės padarytas šalis gyventojų surašymas lietuvių suranda 419,134, gi mokyklinio amžiaus vaikų 115,558. Taigi remiantis tik šiomis statistikomis išeina, kad tik apie 9 procentai lietuvių vaikų auklėjami lietuviškose parapijinėse mokyklose. Bet valdžios statistikos toli gražu tikro lietuvių skaičiaus, taigi ir vaikų, neatvaizduoja. Dalis mūsų tautiečių per nesupratimą pasiduoda kitataučiais (lenkais, rusais, vokiečiais, "amerikonais"), kitus užrašinėtojai senų įpročių, kaip buvusius Rusijos pavaldinius, užrašo slavais ir t. p.

Amerikos lietuvių jaunosios kartos lietuviystės remiasi tautiškai susipratusiai tėvais, lietuvių bažnyčia, spauda, mokykla ir organizacijomis.

Vyresnioji karta, arba tėvai, pradėjo daugiau susišinėjimo vėjus, mūsų veikėjams apie tai vertėtų rimtai — kiek mūsų tautiečių, atvykusių į šią šalį, pasiduosiu lenkais, rusais arba vokiečiais. Savo vaikams gimtąjį kraštą — tėvynę Lietuvą — atvaizduodavo juodžiausiomis spalvomis. Ten esą tik vargas, skurdas. Sena "kontrė" tai tik ubagų kraštas. Prisiklausius tokių kalbų ir mekinimų argi galėjo jaunoji karta persiimti Lietuvos meile, kurios ji nematė savo akimis, nepatyrė ir nesuprato (nes nebuvo kas jai tą išaiškinti) tų istorinių aplinkybių, tautos kančių ir kovų laisvės ir nepriklausomybės atkovoju.

Bažnyčia, rūpindamosi tikėjimo ir doros reikalais, suvaidino svarbų vaidmenį ir tautiniu žvilgsniu. Jei nei mūsų parapijos su savo bažnyčiomis ir kitais centrais, ateiviai lietuviai būtų pakrikę, kai tos Grigo bitės, po plačiąją Ameriką ir po jos didelius miestus. Mūsų laikraščiai ir spauda labai daug prisidėjo prie visuomenės tautinio išamono, kultūrinio ir švietimo. Spauda paprastai išskelbia ir plačiausia paskelbia įvairias mintis, obalsius, sumanymus ir paskatina prie jų vykdymo. Jaunosios kartos lietuviystės palaikyme svarbią rolę suvaidino lietuviška katalikiška mokykla ir mūsų centralinės organizacijos. Vairiai išmoko lietuviškai skaityti, rašyti ir lietuviškai melstis bus kur kas atsparesni prieš ištautėjimą, kurio bangos lengvai neša ir ištraukia iš mūsų tarpo, kurie nei kalbėtų, nei skaityt, nei rašyt, nei lietuviškai melstis jau nemoka. Iš tėvų ir mokyklų globos išėjusių mūsų jaunimą turėtų perimti mūsų centralinės organizacijos. Viena iš tokių labai tinkamų organizacijų yra mūsų Katalikiškasis Susivienijimas. Jis jau turi įvedęs jauno amžiaus nariams moderniškų apsi-draudimo skyrius, ypač 20 metų gyvasties mokėjimo planą. Išgalintys mokėti gali pasirinkti didesnes apsidraudimo sumas (\$500, arba \$1000.00), o vargingesni mažesnę (\$250) sumą. Su materiale nauda čia susirištų dvasinė nauda. Atsiradus daugiau jaunimo, susidarintų skyriams, vyresni turėtų jiems padėti įvairiais žvilgsniais, kaip tai aprūpinti įvairias sporto komandas reikalingom priemonėmis; kur galima, įsigyti pastovias suširinkimams, sporto užsiėmimo ir pasilinksminimo vietas. Juk turime duot mūsų jaunimui, ką duoda kitataučių organizacijos, kitaip mes du bėgimo iš mūsų tarpo nesulaikysime. Dabar, kuomet eina L. R. K. S. A. naujų narių prirašinėjimo vėjus, mūsų veikėjams apie tai vertėtų rimtai pagalvoti ir imtis darbo.

Apžvalga

LIEUVIŲ RUOŠIA DIDELE MUZIKOS ŠVENTĖ

Lietuvos laikraščiai praneša: "Dr. Vinco Kudirkos simfoninio orkestru organizatoriai ir dalyviai pasiryžę 1935 m. birželio 1—10 d. surengti muzikos šventę, kurioje visomj pasireikštų Lietuvos muzikos gyvenimas, jo pajėgumas ir kultūra. Šventėn bus sukviešti visi Lietuvos muzikai, solistai, orkestrai ir geriausi chorai. Jos metu per 10 d. įvyks 27 koncertai ir 3 paskaitytos.

"Programoj numatomos 2 operos, 3 lietuviškos simfoninės muzikos ir 2 klasinės pasaulinės muzikos, vienas naujos muzikos koncertas, 3 kamerinės muzikos, 2 vargonų muzikos, 2 didų orkestru ir vienas "JAC" orkestru koncertas. Oratorijos: Hendeilo "Mesijas", Lisio "Christus," Dubois "Septyni Kristaus žodžiai," Verdi "Requiem," Mocarto ir Cherubini "Requiem" ir kit. Vienas lietuviškų kantatų koncertas, 2 liaudies dainų ir du chorų koncertai.

"Šventę baigiant, birželio 10 d. Vyt. parke, pasauliniam dirigentui diriguojant (manoma kviesti Artūrą Toskanini), bus pastatyta L. Beethoveno devintoji simfonija, kurioje dalyvaus daugiau kaip iš dviejų šimtų žmonių simfoninis orkestras ir apie septynis šimtus žmonių choros. Netrukus bus sudarytas muzikos šventės komitetas, pakviesta muzikos komisija, ir sudaryta smulki programa, kurią iš anksto manoma išsipašinti ir svetimomis kalbomis ir per mūsų konsulatų reklamuoti užsienioose, iš kur tikimasi nemaža turistų."

KAIP TAS ATSLIEPĖ I LIETUVĄ?

"Sandara" pastebi, kad nuždytas Prancūzijos užsienio reikalų ministeris buvo didelis Lietuvos draugas. Ji rašo: "Užmušimas prancūzų užsienių reikalų ministerio p. Barthou sukėlė nemažai spėjimų apie Europos ateitį. Nors jis ministeriavo aštuonius mėnesius, vienok jį tą trumpą laiką Louis Barthou įvykdė daug permainingų. Jis įtraukė Rusiją į Tautų Sąjungą; sumanė garsųjį Rytų Lokarno nepuolimo pakta, kurį atmetė Vokietija ir Lenkija. Ačiū jo pastangoms, susikūrė ir Pabaltijo valstybių sąjunga. Barthou taipgi nekarta užstojo Lietuvai Klaidėdos reikale. Žodžiu, jis pasirodė atviras mūsų draugas, kokio dar nebuvom turėję Prancūzijoje.

"Po jo gali žymiai pasikeisti prancūzų politika ir atsinaujinti senoji biūtylystė su Lenkija, kuri buvo veik nutraukta Barthou laikais."

PO TAUTININKŲ SEIMO

"Vienybė" rašo: "Tautininkų seimas Clevelande įvyko. Dalyvavo tautininkai ir sandariečiai. Aptarta daug svarbių reikalų srovį subendrinimui. Įkurta Amerikos Lietuvių Sąjunga. Užgirta valdyba. Išrinkta didelė Taryba. "Mūsų tautiškas srovės subendrinti dalykas nelengvas. Čia reikia daug darbo ir pasiaukojimo. Reikia tikėtis, kad išrinktoji Taryba pasistengs."

IŠ PO MANO BALANOS

Rašo MORKUS

89. Pranciškaus draugijai beaugant šimtais ir jau tūkstančiais, bendra gyvenimui taisyklė pasirodė būtinai reikalinga. Ir, kai pirmiau Pranciškais drebojo belaukdamas nepasisekimų, taip dabar da labiau išsigandono salaukęs visą glėbį didžiausių savo darbui pagyrų. Tai visgi vien tuo dalyką baigti ir nei žodelio Bažnyčios galvai netarti,—ne Pranciškaus sumanymas.

Būtinai reikia šventąjį Tėvą aplankyti ir iš jo lūpų savo darbuotei leidimą ir palaimą išgauti. Kitaip, tik puikybės burbulas, o gero nei už grūdą. Sumanymas gražus. Bet kaip jį įvykdyti? Štai žygis, kuris net ir patį Pranciškų šurpu sukurtas. Ir kas tai matė! Tokiems skurdžiams, kai jis pats ir jo vienminčiai, Romon citi ir Šv. Tėvą pamatyt reikalauti, tik gi negirdėtos drąsos reikia!

Visur kitur užvadžioja patsai Pranciškais, bet šičionai jau kitam vietą užleidžia. Ilgai negalvojus, Pranciškais užleidžia savo vietą broliui Bernardui. Reikiama, nuo šiol Bernardas patampa jo ir kitų sandarbininkų vadu pas Šv. Tėvą besilankant.

Bernardas taip pat, kaip ir Pranciškais, kilęs iš Asyžiaus. Abu veik vienų metų. Ir abu lyginai turtingų tėvų vaikai. Bernardas buvo patsai pirmutinis žmogus Pranciškaus sumanymui prijaudęs. Kaip tik pamatė Pranciškų ir išgirdo jo žodžius, tuojau atėjo prašytiesi jo draugystėn.

Po sunkios kelionės galutinai pasiečia ir pačią Romą. Viskas, ko dabar reikia, tai pamatyti šv. Tėvą.

Visai netikėtai susiduria ir su vietiniu Asyžiaus vyskupu. Jis visuomet Pranciškų buvo palankus, bet da labiau dabar, sužinojęs, kad įsiai ketina čia pat jo dijecezijoj darbuotis ir savo veikimui ten pat lizdelį užmegsti. Nespėja jie jam savo reikalą apskaičiuoti, kai ve jis juos tuojau ir suramina. Nesibijokit, sako, aš turiu gerai pažastamą kardinolą labai arti šv. Tėvo stovintį. Jei tik galima, jis jums viską išgaus.

Neilgai trukus juos ansai kardinolas jau vadina pas save. Atydžiai jį išklauses mėgina įkalbėti, kad jų žygis ar tik neperkietas. Pataria jiems ką tokį lengvesnį pasiimti. Pranciškais anaiptol apie jokių lengvesnių žygius nei klausyti nenori. Kas rūpi jam, tai tas, ko jis iškoti atėjo. Ir palūkęs valandėlę, niekam nei gero, patsai prie šv. Tėvo eina.

Lyginai tada Bažnyčią valdė Inocentas tretysis. Ir lyginai toje valandoje vaikštinėjo begaliniai susirūpinęs, kaip ir kokiū būdu jam pavestą Bažnyčios vairą nuo priešininkų audros išsukti. Pranciškui nežinant, ne vien kardinolų kuopa, bet ir patsai Šventasai Tėvas tariasi ir galvas laužo, ką su Pranciškumi bedaryti? Ar leisti jam jo pašaukimu pareigas eiti, ar ne?

Viskas, rodos, būtų labai gerai. Betgi, ar galimas daiktas gyvam žmogui taip visko atsisądėti, kai Pranciškais sako, ir tame neklysti? Labai kieta duonos pluta ne tik kardinolams, bet ir pačiam Šventajam Tėvui.

Vargiai kardinolai ir patsai Šventasai Tėvas būtų su Pranciškumi susitaikę, jei ne įdomus sapaas, kuris šv. Tėvą Pranciškaus pusėn pastūmėjo. Sapnuoja šv. Tėvas, kad jo Bažnyčia taip svyruoja, kad jau, rodos, tik imis ir sugrius, kaip štai ve prieina tulasai nusukęs elgeta ir jį savo peties jėga atgal ant pamatų pastato.

Šv. Tėvas geriau Pranciškui prisižiūrėjęs, žiūri ir mato, kad tai tasai pat elgeta, kurį jis sapne matė jo Bažnyčią atgal ant pamatų uždėjusį!!! Dabar jau visai kas kita. Pakyla nuo sosto. Pranciškų glėbiu ima. Sveikina kai artimiausį draugą. Suteikia viską. Ko prašai yra tavo. Imk ir eik ir kalbink žmones eiti paskui tave. Laiminu tave aš ir prašau, kad ir Visagalis laimintų tave taip pat. Pasitikiu tavimi. Ir, kaip dažnai čia ir vėl užeisi, taip dažnai aš tave ir vėl palaiminsiu.

Žodžiu, pradžia kai čemerys karti; užbaiga kai medus saldi.

SLA. CENTRO RAŠTINĖS KĖLIMĄ ATIDEDA

"Tėvynės" pranešimu, šių metų spalį 11-16 dienomis SLA. Pildomoji Taryba laikė suvažiavimą. Tarp kitų dalykų svarstė centro raštinės kėlimo klausimą ir priėmė tokį nutarimą:

"Šį seimo nutarimą nuodugniai apsvarsčius prieta išvados, kad šiuo momentu nėra patogios sąlygos Centro Raštinės kėlimui, tad vienbalsiai nutarta SLA. Centro Raštinės kėlimo klausimą atidėti tokiam laikui, kuomet bus patogios sąlygos šito seimo nutarimo vykinimui, pilnai prisilaikant nutarimo dėsnių."

DABARTINIS LIETUVOS IŽDO STOVIS

Nežiūrint visame pasaulyje dar tebesiaučiančios sunkios ekonominės krizės, Lietuvos valstybės išdo stovis, palyginti su kitomis tokiomis pačiomis, kaip Lietuva valstybėmis, yra dar visiškai neblogas. Jau dabar yra paskelbti vieši daviniai, iš kurių galima matyti, kad Lietuva sunkaus ekonominės krizės laikus tvirtai pergyvena ir stengiasi juos sėkmingai nugalėti.

Šiais metais per pirmąjį pusmetį Lietuvos valstybės išdo yra gauta 114 milijonų litų pajamų, o praėjusiais metais per tą patį laiką buvo gauta 106 milijonai litų. Tuo būdu šių metų valstybės pajamos yra 8 milijonais litų didesnės už praėjusius metus. Jos padidėjo daugiausiai todėl, kad padidėjo muitai už įvežamas iš užsienių prekes.

Nors šiais metais bendroji pajamų suma yra žymiai didesnė už pernykščią, bet vis dėlto yra šiek tiek sumažėjo. Beveik 10 procentų sumažėjo pajamos ir iš degtinės monopolio.

Valstybės išdo išlaidos šių metų pirmame pusmetyje yra beveik tokios pačios, kaip ir pernai. Būtent, praėjusiais metais išviso išleista 111,3 milijonai litų, o šiais metais — 111,9 milijonai litų. Tuo būdu praėjusiais metais proporcingai imant, išlaidos buvo apie 5 milijonus litų didesnės už pajamas, o šiais metais pajamos daugiau, kaip 2 milijonais litų yra didesnės už išlaidas.

JEZUITAMS 400 METŲ

Jėzaus Draugijos (Jėzuitų) Vienuolija įsikūrė Europoj didelių sumišimų laikais. Atsirado pasiaukojusių žmonių, kurie panorėjo gelbėti doroje puolusią žmonią. Kilnus užsimojimai, didingi tikslai, Dievui padedant, padėjo surasti daugiau taurių sielų. Šiomet suėjo 400 metų kai veikia ši garbinga vienuolija. Tiesa, ji buvo laikinai prislėgta ir tik 1833 m. pradėjo plačiau reikštis. Visame pasaulyje į Jėzaus Draugiją yra įstoję apie 15,000 vyrų. 3,000 jėzuitų dirba 42 misijų kraštuose, kur katalikų yra 2,196,126, katekumenų 241,875 ir nekatalikų apie 175 milijonai žmonių.

TAUTININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Spalį 13 d., Lietuvių svetainėj, Clevelande, buvo suvažiavę iš įvairių Amerikos lietuvių kolonijų tautininkų veikėjai pasitarimui ir pasidarymui tolesnių planų savytarpjje vieninai veikti dėl savo srovės, lietuviybės ir tautybės gerovės.

Spalį 13 d. įvyko pasitarimai; spalį 14 d., prie Dr. Jono Basanavičiaus biusto, visi svečiai ir didelis būrys clevelandiečių lietuvių aplankė Lietuvių Kultūrinį Darželį, kuriame randašai mūsų patriarko biustas, padėjo vainikus ir pasakė patriotingas kalbas. O vakare, Lietuvių svetainėj, įvyko koncertas, kuriame dalyvavo dainininkė p. Vitaitienė ir daug kitų dainininkų, kurie savo kalbose daugiausia kalbėjo apie Vilniaus užgrobigą.

KAS KARALIUS?

Visų pasaulio karalių ir valdovų sostai grūna, bet vieno Karaliaus galybė, kuri "nėra iš šio pasaulio," pasilieka, nes "Jo karaliavimui nėra pabaigos" (Luk. 1, 33).

Tas Karalius yra Kristus ir Jo karalystė yra Bažnyčia. Jo karalystė paremta Dieviška galybe, dėl to nė pragaro vartai jos nepergalės (Mat. 16, 18). Jau 19 šimtų metų kaip pragaras pyksta, draskosi, puotoja ir siunta... Kam, sako, reikia tos Bažnyčios? Kam reikia tų Bažnyčios vyskupų ir kunigų? Tie šūkavimai buvo Bažnyčiai besisteigiant, jie kartojasi ir šiandien, o Bažnyčia, Kristaus Viešpatininko vairuojama, kaip plaukė, taip ir plaukia į Kristaus nurodytą priepilauka. Dar priešų nė koja nebuvo lopšely, o Bažnyčia buvo, priešai eis į grabą, Bažnyčia pasiliks.

Kristus yra Karalius. Su Juo turi skaitytis viso pasaulio tautos ir valstybės. Ar kas nori, ar nenori, turi jį pripažinti. Nes pasakytas: "Prieš Jėzaus vardą lenksis kiekvienas kelias: dangaus, žemės ir pragaro" (Pil. 2, 10). Vieni Kristaus vardą taria su meile, kiti su neapykanta, bet visi žino, kad Jis yra ir negalima Jo atmesti.

Net bolševikai, kurie paskelbė Kristui žūtbutinę kovą, galutinai turės nusileisti, kaip tas Julijonas Apostata, mesdamas iš savo žaidzos saują kraujo į dangų, sakydamas: "Tu pergalėjai, Galilėjietei!" Kristus bolševikų didžiausias priešas, nes Jis yra! Jei Jo nebūtų, tai su kuo gi kovotų? Būtų juokingas dalykas mokyti po orą ir nerūdėti priešo. Tokį žmogų vežtų į bepročių namus. Tai bolševikai arba bepročiai, užsidedę kovoti su tuo, kurio nėra, arba Jį pripažįsta, tik nenustoja vilties Jį pergalėti. Bet upės vanduo greičiau pradės tekėti prieš kalną, dusyk du bus penki, keturkampis vadinsis ratu, negu bolševikai nugalės Kristų. Nė pragaro vartai Jo Bažnyčios nepergalės, sako pats Isteigėjas. O gal bolševikai mano tapti galingseni už pragarą galybės? Bet kol tokie nebus, o nors ir būtų, tai išrodo, lyg tas priešas prie bažnyčios akmeninės sienos sakyktų: "Pažiūrėkite, kaip aš su savo galva sudaužysiu tą bažnyčią." Bet tokį "stipruolį" kiekvienas praeivis pavadintų daugiau, negu pamišėliu. Bet aš sakysiu, greičiau tu akmens siel-

ir nepripažįsta. Įdomus reiškinys. Komisaras rašo įsakymą: sugriauti Kristaus bažnyčią, bet įsakymo viršų deda 1934 metus! Vadinasi, jis ir įsakyme prieš Kristų neapsieina nepripažindamas Kristaus. Jis vartoja metus nuo Kristaus gimimo. Tie dalykai mušte užmuša Kristaus priešus, jie stengiasi iš Jo ištrukti, bet vėl su Jiu susitinkia, kitais žodžiais tariant, jie spiauna į tą patį vandenį, iš kurio paskui geria, arba piauna tą šaką, ant kurios sėdi, arba mušdami kitą, patys sau suduoda.

JAPONAI PABALTYJE IESKO RINKŲ SAVO PREKĖMS

Paskutiniuoju laiku visoje Europoje labai plačiai pasklydo pigios japoniškos prekės. Tačiau ligi šiol Pabaltijį jos dar labai mažai tėra palietusios. Tų prekių išsiplatino reikalais dabar Europoje važinėja kelios japonų prekybininkų delegacijos. Viena jų, manoma, netrukus atsilankysianti Pabaltyje, taigi kartu ir Lietuvoje. Delegacija susidedanti iš 20 asmenų ir bandysianti Lietuvoje savo prekėms surasti tinkamą rinką.

AMERIKOS LEGIJONO KONVENCIJA

Spalį 21-ą Miami, Florida, prasidėjo Amerikos Legijono 16-ta metinė konvencija į kurią suvažiavo apie 1200 delegatų ir tūkstančiai tos organizacijos narių.

Džiaugkimės Kristaus Karaliaus šventėje! Būkime ištikimi Jo vėliavai. Atnaujinkime Krikšto ir Sutvirtinimo Sakramentų įžadus ir pirmyn... pirmyn su Kristum Karaliu, kuris pasakė: Nesibijokite, aš pergalėjau pasaulį, aš su jumis iki pasaulio pabaigos!" Raginu visus Kristaus Karaliaus šventėje spalį 28-tą prieti prie Komunijos, kad galutinai šiais Jubiliejais metais paskelbtume Kristų mūsų širdžių Karaliu. J. Bružikas, S. J.

na sudaužysi su galva, negu su griausi Kristaus karalystę. Jo Karalystės nebus pabaigos... Tie žodžiai paties Dievo, tai ir pasiliks per amžius teisingi. Tuščios priešų pastangos! Dangus žemė gali praeciti, mano gi žodžiai negali praeciti, sakė Kristus (Luk. 21, 33).

Kokie gražiausi Kristaus karalystės brožuai? Ugi tie, kad Jis valdo savo karalystę ne pasaulio galybe ir gudrybe, kuri yra tik vėjo pamušalas, ne ginklais, kurie rūdims bus maistas, ne pasaulio tuštybėmis, kurios greitai praecina ir yra tik išoriniai blizgučiai, bet... lyg silpnybė. Jeigu ginklais ar prievarta pagrobtų tautas, tai nebūtų jų plaukia į Kristaus nurodytą priepilauka. Dar priešų nė koja nebuvo lopšely, o Bažnyčia buvo, priešai eis į grabą, Bažnyčia pasiliks.

Persekiojimai pasaulio karalystės išgrauina, o čia priešingai, tik padidina, kad net didis rašytojas Tertulijonas šaukia: "Krikščionių kraujas yra sėkla naujiesiems krikščionims!" O kad Bažnyčios priešai tai suprastų, jie nustotų persekioje; tada gal kiek susilpnintų Bažnyčia, nes katalikai apsilėidžia tik tuomet, kai nėra persekiojimo, pav. Ispanijoje, Meksikoj, bet nuo persekiojimo vėl prasideda žydėti tų šalių tikėjimas!

Kristaus vardas skamba po visą pasaulį. Kada popiežius per radio kalba, viso pasaulio žmonės susitelkę klausia. Jau šiandien nerasi nė vieno net tamsiausio kampelio, kur nebūtų girdėję apie Kristų. Kurio galiūno ar karaliaus vardas toks populiarus ir žinomas, kaip Kristaus? Jo gimimo metinėse sukaktuose kasmet pasipuošia visus šalis ir miestai. Kalėdos! Kalėdos! šaukia dideli ir maži. Nuo Jo gimimo dienos visas kultūringas pasaulis skaito metus. Bolševikai norėjo įvesti metus nuo Lenino, bet jų pastangos nuėjo niekais! Niekas neklausia ir nepripažįsta.

TEUTONŲ KULTŪRA

Mirusių tėvų ir bendrai numirėlių kultas, kapų gerbimas yra seniausias žmonių kultūringumo pažymys. Kai kurių mokslininkų spėjimu, kaip tik iš to ir išsirutuliavo religinis žmonių jausmas. Nes kas gali būti žmogui igimtesnio, kaip tėvų ar bendrai vyresniųjų gerbimas? Jis nenutrūksta jiems mirus, o siejamas su tomis vietomis, kuriose jų palaikai sudėti, su jų kapais. Mistiška mirties baimė vertė žmones godoti net ir ne savo gimines kapus. Ypatinai ritieriškai nusistačiusios tautos gerbdavo ir tebegerbia net priešų kapus. Egiptiečiai, žalgirio kautynėse kritę kryžiuočiai buvo Vytauto palaidoti tokiomis pat apeigomis, kaip ir savieji karžygiai. O dabar, ar nekraunami vainikai ant nežinomo simboliško kareivio kapo visų, kas tik nori savo žmoniškumą įrodyti, nepaisant to, kad gal dar širdyse rusena vakarykščių kovų įkarštis ir kad tas nežinomasai kareivis dar vakar gal yra buvęs mūsų pikčiausias priešas ir mūsų sūvių taikiny?

Iš senų senovės kultūringi žmonės lyg susitarė: kovoti tik su gyvaisiais. Nukautiesiems ar mirusiems paliekama ramybė. Tik labai atsilikusios juoduok tautelės suvalgo savo priešų lavonus, suvalgo ir sąvonus, ir tai tuo tikslu, kad kartu su jų kūnais į gyvuosius persikeltų ir kritusių narsa. Yra mokslininkų, kurie siūlo tautų kultūrą matuoti kaip tik tuo, kaip jos gerbiarčios praeiti, kaip jos užlaikančios savo kapinytus.

Ir štai: šeši vokiečiai, ar tik vokiškos "kultūros" prisigėre klaidėdčiai (Mikoleit, Finkbeiner, Gusto, Welš, Vosielius ir Rutovsky) Lietuvos Prezidento jubiliejaus išvakarėmis naktį išrausė ir išniekino Klaipėdą vaduojant žuvusių šaulių kapines, bandė išversti patį paminklą, tuo tikslu buvo iškasę 90 centimetrų duobę, išardė tvorą ir sutrypė gėles bei žaliūnynus. Mūsų saugomo organams pavyko nustatyti, kad tas žygis buvo iš anksto apgalvotas ir smulkmeniškai paruoštas. Pas kaltininkus rasta priešvalstybinės, hitleriškos literatūros, dar kariški šautuvai ir keliasdešimt šovinių. Iš to matyti, kad turima reikalo ne su kažin kokiais karštuoliais, išsišokėliais, o su organizuota, teroristiškai nusiteikusia gauja. Be to, kapų niekintojai paliko savo vėliavą su hakenkreucu, kad nebūtų jokių abejonių, kieno tas darbas.

Kultūros lygis sprendžiamas ne iš to, kaip ji pati save giria, ar kaip puikiai jos išpažintojai rėdosi, ar ką jie apie save vaizduoja, o vien iš jų darbi. Kilni kultūra — kilnūs ir jos vaisiai. Žema, nuožmi kultūra — nuožmūs ir jos sekėjai, pikti ir jų darbai. Tokių išvadų darome, svarstydami aukščiau minėtą faktą. Tad nepadės vokiečiams jų gyrimasis, jų tariamasis taurumas, propaganda, pagaliau milijonai jų leidžiamų knygų, jei jų tautos gelmėje vis tebe glūdi senobinio barbaro dvasia ir tas visiems vandalams bendras papratimas: visa, kas ne sava, naikinti, versti, niekinti, nes anot jų, tik Deutschland uber Alles! Ar ne panašaus jausmo vadovaujamas Rytų valdovas deginio kadais gausinga senovės graikų biblioteką, vaikiškai samprotaudamas: jei joje yra tai, ko nėra korane, tai ji nėra dieviška ir todėl naikintina, jeigu tenai yra tas pats, kas ir korane, tai ji nereikalinga! Maža tačiau, kad kas pats save aukština, išdidžiai savo rasingumą kelia, savo senolių atliktais darbais didžiuojasi. Juk žąsys senovėje savo klebesiu pažadino užsnūdusius Romos gynėjus ir tuo išgelbėjo "amžinąjį miestą". Bet nuo to visos likusios žąsys nė kiek nepagudrėjo. Tai ko čia dabar vokiečiai visur, kur der: ir kur nedera, dedasi esą pir-

moji pasaulio tauta, jei jų darbai toli gražu to neatitinka?

Neatitinka to nei Didžiojo karo praktika, kada visi pikčiausi išradimai (povandeniniai laivai, nuodingos dujos) buvo vokiečių pirmų pradėti vartoti, nei Lietuvos okupacija, kada šimtai tūkstančių moterų ir vyrų be reikalo ir be kaltės buvo nežmoniška skriaudžiami (kas tat užmiršo, ar nežino, tam bus įdomu pavartyti šiauliško piešinių albumas), nei paskutinieji įvykiai Mažojoje Lietuvoje. Tai vis to paties furror teutonicus — vokiško pasiutimo — apsi-reiškimai. Jis gal yra labai naudingas patiems vokiečiams, jų tųvoje dėl būvio, bet kaimynams jis buvo ir tebėra labai nepageidaujamas ir visi jie stengiasi juo, kaip išmanydami, nusikratyti. Kratosi juo ir Lietuva.

Gali kas pasakyti, kad nedera iš kelių nesubrendusių elgečio spręsti apie visą tautą. Aišku, kad vokiečių tarpe yra ir taurių ir išmintingų vyrų, kurie patys tuos visus žygius smerkia ne mažesniu įnirtumu, kaip mes, kuriuos tie žygiai betarpiškai yra palietę. Nes jiems, kaip savo tautos patriotams, jie yra dvigubai skaudūs. Tačiau paskutiniais laikais tie "žygiai" per dažnai kartojasi, kad juos būtų galima lengva širdimi pamiršti, dovanoti ir nedaryti iš jų tolimesnių išvadų.

Rugsėjo 12 d. Tilžėje minėjo 20 metų sukaktuves, kaip buvo iš jos išvyti rusai. Iškilnių sužadinti jausmai, nesant rusų, buvo nukreipti prieš... lietuvius. Milžiniška, šiurpulinga elektros lempučių svastika, pasak Tilžės nacių laikraščiu, "iš tolo sveikino Klaipėdos krašto gyventojus ir bylojo jiems apie artimą išvadavimą iš lietuviško jungo." Lietuvių lietuviškams jungs! — Ar girdėtas dalykas? Tokio neuoseklumo vokiečiai ligi šiol nerodė. Be to, savo kalboje burmistras Coerper prasarė šitaip: "Smurtiški Lietuvos vyriausybės organų žygiai prieš vokiškai nusistačiusios klaidėdčius yra plačiai žinomi. Tačiau mes, tilžiškiai, esame įsitikinę, kad ir jiems išauš išlaisvinimo valanda!" Tie oficialaus asmens žodžiai parodo mums, ko naciai iš tikrųjų nori, ko siekia.

Paimkime dar vieną šio mėnesio pavyzdį. Mažojoje Lietuvoje, netoli nuo Tilžės, Kumos upės pakraštį, ant aukštokos kalvos — seni lietuvių kapi. Kalno viršūnėje išsikelia vienas įsintelis, plačiai ir kreivai išsišakojęs medis. Iš senų senovės vietos lietuvininkai mēgdavo čionai savo brangius numirėlius guldėti. Prieš keletą sa-vaicijų, vienai senutei mirus, jos sūnus uždėjo ant jos kapo gra-žų, lietuvišku užrašu vainiką. Vokiečių policija užprotestavo. Aplinkiniai neišmanėliai taip pat puolė, reikalauti pašalinti nieku dėta, bet jiems, matyt, kludantį parašą. Tik vargais ne-galais pavyko ūkininkui apgin-ti savo teisę gerbti savo motiną pagal savo širdies pageidavimą.

Negalėdami vokiečių nei pa-veikti, nei jų įtikinti, turime tad prie jų būdo prisitaikyti. Ka-dangi stačiojai tik jėgą gerbia ir tik su ja skaitosi, kadangi visos kitos priemonės jau yra mūsų Klaipėdos krašte išbandy-tos, lieka tik viena: į smurtą atsakyti smurtu, prieš jėgą pa-statyti jėgą ir šiokiu ar kitoku būdu priversti išpuikėjusius nek-laužadas gerbti mūsų įstaty-mus, mūsų tvarką, mūsų tautos bei valstybės valią.

Šiaip ar kitaip juk turime su savo vokiečiais susikalbėti. To reikalauja mūsų įžeista gar-bė ir jų pačių nauda. "Tr."

MANILA. — Spalių 21-mą Luzon saloje siautė didelės au-dros. Penki žmonės žuvo, apie 80,000 gyventojų pasiliko be pa-stogės; materialiai nuostoliai sie-kia \$250,000.00.

KĄ AŠ ŽINAU APIE A. A. KOMP. NAUJALĮ

Iki 22-jų (su kaupu) savo me-tų amžiaus gyvenau Kaune.

A. a. kompozitorius Naujalis mano laikuos buvo Kauno ka-ved:os vargoninku. Būdavo "špa-cyruoja" Nemuno tiltu su kuni-gais, arba su kitais kokiais nors ponais (mat, su juo visa tuolai-kinė Kauno inteligentija mėgdavo draugauti, o jis mėgdavo "špacyruoti" tuo tiltu). Jo dvi-šakinė, ilga, juoda barzda kreip-davo visų dėmesį. Rusai kari-ninkai jam labai užvydėdavo to-kiuos gražios barzdos. Būdavo girdėt visų kalbant: "Vot bora-da, to boroda! Gospodī Bože moi!" — Vai barzda, tai barzda! Viešpatie, Dieve mano!..

Kada Kauno katedrą remonta-vo-taisė ir padidino, pristatant didelę kopylią, tai jis išvažia-vo užsienin nuodugnai išsitobu-rinti muzikos mene. Kauniečiai pasakoja, kad jo mokslo užsie-ny ir jo šeimos Kaune užlaiky-mo visas išlaidas padengė Raudondvario savininkas, grovas Tiškevičius, o jis — a. a. Nau-jalis už tą pasižadėjo visą amžį būti vargoninku prie Kauno ka-tedros.

Kada dirbau Tilmanso dirbtu-vėje, su manim dirbo vienas len-kutis, katedros choro narys, jis nemokėjo nič nieko kalbėti lie-tuviškai. Bet vieną kartą, per pietus, kaip užtrauks lietuvišką dainą, tai net dirbtuvė suskam-bėjo — visi nustebo, išpirė akis tik žiūrėjo į jį. Aš pirmas, atsi-peikėjęs, tariau: "Tu, melagi, esi lietuvis, o tik lenku nuduodi."

Jis nusijuokė, atsakė: "Nei vieno žodžio nežinau, ką jis reiškia iš to visko, ką čia dabar dainavau."

"Meluoji! — atsakiau, — ka-dangi tavasis akcentas — žodžių kirtis grynai lietuviškas."

"Mat, esu Naujalis mokyns," tarė jis rimtai, "tai ar jis leis daryta kalba dainuoti, arba baž-nyčioje giedoti. Kada giedame bažnyčioje lotyniškai — esame rymionais; kada giedame, a-dainuojame lietuviškai — lietu-viais; o lenkiškai — lenkais. Koks tai būtų giedojimas, arba dainavimas daryta kalba! Su-pranti, ar nesupranti, bet žodį iš-tark taisyklingai, to reikalau-ja meno dėsnis. Jis plačiai pa-pasakojo apie Naujalis tiek daug kilnių dorybių, kad jei tą viską surašius, tai tas rašinys užimtų visą laikraštį."

Vienuolika metų atgal man ir vėl prisiejo matyti ir girdėti Naujalis žavėjančią muziką "Lietuvių Muzikalėje Svetainėje." Bet tai jau buvo ne tas Nauja-lis, kokį pažinojau 30 su viršum metų atgal Kaune. Tiesa, muzi-kos srity jis gal galėjo lygintis ir su pačiu Paderewskiu, bet jau buvo žymiai nusėjęs.

Kazys Vidikauskas

VOKIEČIAI ATNAUJINO "KIAULIŲ" POLITIKĄ

Pašukinėmis dienomis vokie-čiai pradėjo įsileisti iš Klaipė-dos krašto raguočius ir kiaules. Gyvuliai perkami iš vokiškų Klaipėdos krašto ekonominių or-ganizacijų. Kai kas šį vokiečių žygi aiškina tuo, kad jau jie pradėję rengtis būsimiems Klai-pėdos krašto seimelio rinkimams ir todėl dabar stengiasi gyvu-lius pirkti iš to krašto vokiečių. Taigi vokiečiai jau iš anksto at-naujino savo seną "kiaulių" poli-tiką.

Sūnimis Gaudo Bėgančius į Lietuvą

Tilžės ir Pakalnės sienos juos-toj vokiečių pasienio policija ga-vo išmokytojų šunų, kuriuos pat-ručiai vadžiojasi palei sieną. Šu-nys yra atsiūsti sienos apsaugai sustiprinti, nes pastaruoju lai-ku į Lietuvą bėga iš Vokietij-os pusės pasislėpusių kareivių smogikų žydų... Taip pat padi-dėjęs valiutos šmugelis.

"UŽSIENIO LIETUVIAI"

Karolis Vairas

Tokia antrašte neseniai pasi-rodė Lietuvoje ats. majoro Pe-tro Rusecko nedidelė knygutė, išleista Draugijos Užsienio Lie-tuviams Remti. Nedidelėje kny-gutėje bandoma risti didelį ir jau išopėjusį klausimą, vadinasi kla-usimą 40 procentų visų lietuvių, kuriuos likimas išvedė iš gim-tojo krašto ir apgyvendino to-li nuo tėvynės.

Nežiūrint to, kad mūsų išei-voja sudaro beveik pusę visos tautos, vis tik nedaug suslygina-mai težinoma apie lietuvių už-sieniuose, apie jų kovas už duo-muos kąsnį, už išsilikimą lie-tuviams. Neseniai pasikalbėjime su vienu visuomenininku teko iš-girsti jį pasakius, kad "Lietu-voje vidutiniškas pilietis daug-iau žino apie eskimosus, ne kaip apie Amerikos lietuvius." Gal ir perdaug pasakytą, tačiau neneigsime, kad jo žodžiuose yra gera kateisybės doza. Ir taip yra dėlto, kad periodinėje spau-dijoje nepasireiškė dar didesnio noro visapusiškai nušviesti mū-sų išveivų gyvenimą, neatsirado žmonių, kurie sistematingai sek-tų tą gyvenimą ir tiksliai apie jį informuotų. Lig šiol, atseit per 16 metų nepriklausomo gy-venimo, nebuvo nieko rimtesnio padaryta, kad susipažinti su tais 40 procentų visų lietuvių, kad sudaryti tvirtesnius ryšius netik tukslu palaikyti idėjinis san-tykius, bet ir plėsti bei stiprin-ti ekonominius santykiavimus. Tokį gestą užsienio lietuvių, ypač Amerikoje, rodė, bet iš Lietuvos jie nesulaukė prita-rimo, greičiau indiferentišku-mą.

Jei mūsų išveivai visados do-mėdavosi Lietuvos gyvenimu ir nė kieno neraginami atsiliepd-avo į kiekvieną svarbesnį to gy-venimo reikalą, tai reikia svei-kingi ir šiandien jau veikiančias Lietuvoje pačių Lietuvos žmo-nių pastangomis visai neseniai dar įkurtas visuomeninio pobū-džio organizacijos išveivų reika-lams svarstyti ir risti. Aš čia turiu galvoje Draugiją Užsienio Lietuviams Remti. Draugija at-sirado vos užpernai, ne anks-čiau ir dėl to kalti yra patys išveivai, ypatingai tie jų, kurie grįžo į Lietuvą ir, čia apsigy-venę, nesirūpino likimu tų sa-vo brolių, kuriems nebuvo lem-ta sugrįžti į tėvynę. Grįžę į Lietuvą, jie net savo interesais nesurūpino, lig šiol dar ne-būkurė jokios savo organizacijos, kuri juos čia risti ir padėtų orientuoti ir tvarkytis visai naujose gyvenimo sąlygose, ku-ri padėtų jiems iš naujo įsikur-

ti. Jei jie nepasirūpino savo ar-timiausiu reikalu, tai aišku, kad nebūtų tiksli barti juos už nesigilinimą į tolimesnę už šį rei-kałą, vadinasi į ryšius su pasi-likusiais dar užsienio reikš-liais. Šį vaidmenį tenka suvai-dinti pačių Lietuvos žmonių su-manytomis ir vedamoms įstai-goms.

Autorius teisingai ir gražiu bešališkumu pastebi, kad —

"Lietuvos kovose dėl nepri-klausomybės Amerikos pripaži-namas buvo didžiausias reikš-mės, tas gi yra beveik išimtinai Amerikos lietuvių, mūsų bran-gių išveivų, nuopelnas, dideliaus-ia jų savo Tėvynei parama. Ir jeigu ne didžiausios Amerikos lietuvių pastangos, ne jų mili-tonai, pasiryžimas, aukos, ne jų pralietas Vakarų fronte krau-vas — Lietuvos nepriklausomy-bė mums būtų nepalyginamai brangiau atsiėjusi. Šiame dideliame žygyje Amerikos lie-tuvių parodė save tikrais savo tautos, savo Tėvynės, sūnumis ir dukterimis."

Draugijos Užsienio Lietuviams Remti valdybą sudaro žinomi Lietuvai ir užsieniams visuome-nės žmonės, būtent: pirmininkas — adv. R. Skipitis, buv. Dr. K. Griniaus kabineto narys, žino-mas visuomenininkas; vice-pirm. — O. Kairiūkštienė, Užs. Reik. Ministerijos valdininkė; iždinin-kas — V. Daudzvardas, Liet. Šaulių Sąjungos tautiško auklė-jimo ir propagandos skyriaus vedėjas; sekretorius — Petras Ruseckas. Nariai: "Trimito" Re-daktoriaus J. Kalėnas, gerai ži-nomas amerikiečiams prof. Myk. Biržiška, Kauno Ligonų Kas-os Valdytojas K. Kasakaitis ir prof. kan. F. Kemėšis. Dabar organizuojama prie Draugijos ir apsigyvenusių Lietuvoje buv. a-merikiečių patariamoji taryba.

Kaip kiekvienas darbas, taip ir šis susilauks puolimų. Jau puolė vienas savitraštis Ameri-koje, išpedamas amerikiečius, būk DULR pasinešanti išnau-do-ti amerikiečius, rinkti jų tarpe aukas kolonijų steigėjams ir pa-tardama ieškoti draugijai lėšų Lietuvoje, ne Amerikoje. Puo-liams ir atskiri valdybos nariai. Mums aišku kad ir tas laikraš-tis, susipažinęs su entuziazmu, kuriuo Draugijos valdyba dirba ir kuriuo Lietuvos visuomenė ją remia, arčiau patyręs Draugijos tikslus ir jau atliktą darbą, ne-būkurė jokių sudaryti visuomenėje nepalankią opinią, bet, jei dar nedrįsta paremti darbą, tai pa-sakyti "palauksime ir pamatysi-me" ("Let's wait and see").

DIEVE, PASIGAILEK MŪSŲ

KARAS! 20-TO AMŽIAUS KARAS
ant žemės, ore, jūrose.

Durtuvų grumtynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos oro baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'o parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"DIEVE, PASIGAILEK MŪSŲ"
(God, have mercy on us!)

400 pusl. Gražūs, tvirti apdarai. Kaina tik \$1.35 su per-siuntimu. Pinigines perlaidas (money order) ir savo ad-
resus siųskit:

"GARSAS", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

ŠKOTIJOS LIETUVIAI NETURI KNYGŲ

(Iš laiško Draugijai Užsienio Lietuviams Remti)

Neseniai esu atvykęs Škotijon, vis dėlto spėjau kai-ką pastebėti. Lietuviai gyvena panašiomis bė-domis, kaip daugely kitų vietų. Atkeliavę iš Lietuvos tvirtai lai-koši lietuviybę, bet Škotijoje gi-męs jaunimas kalba angliškai nors lietuviškai supranta ir mo-ka. Daug dalykų šiuo kartu pra-leidžiu pro šalį, paminėsiu tik vieną: visur viešpatuoja didžiaus-ia lietuviškos knygos stoka ir jų pasiilgimas. Nė viename lie-tuvių gyvenamų punktu neradau bibliotekėlės. Reikalinga visokių knygų, pradėjus maldų knygo-mis, kurios gali būti senesnių laidų: šaltinėliai ir Aukso Al-torijai. Jaunimą neįmanoma lie-tuviųbei giliau sudominti be da-bartinių laikų lietuvių beletristi-kos. Škotijoje, apie Glazgovą yra susisipietusių keli tūkstančiai lietuvių; suprantama, jog kny-gų skaičiaus, reikalingų čionykš-čiams lietuviams, aš nedrįstu nu-rodyti — jų niekad nebus ne-daug.

Atkreipęs DULR dėmesį į vie-ną Škotijos lietuvių opą, tikiuo-si, o su manim tikisi ir visi

Škotijos lietuviai realios para-mos šiai opai gydyti.
Kun. Juozas Gutauskas
Bellshill, Scotland.

GYVATĖ PASKANDINO LAIVĄ

Laikraščiai praneša, kad dėl kobros (labai nuodinga gyvatė) Indijoje įvyko nelaimė su laivu. Džambalos upe plaukė keltavas, kuris upės vidury susidūrė su šiaudiniu stogu, kuris buvo po-kytnio nuneštas. Pasirodo, kad stogo šiauduose buvo pasislėpu-si baisi gyvatė kobra. Nuo jų įkandimo Indijoje kasmet miršta tūkstančiai žmonių. Nuo stogo kobra ėmė šliaužti ant kelto. Žmonės iš baimės ėmė trauktis į laivo vieną pusę ir laivas apvir-to. Prigrėb 17 žmonių.

RANKŲ DARBO RAŽANČIAI

Virš dešimt metų dėl kojų para-lyžiaus gulys Kings County ligoninė-j lietuvis pradėjo dirbti gražius ir drū-tus ražančius. Ražančiai pagal jų ge-rumų yra gana pigūs — du už do-lerį. Kurie norit įsigyti rašykite lai-šką šiuo adresu:

JOHN SHISLOSKY
Kings County Chronic Hospital
BROOKLYN, N. Y. WARD K 42

1934 METŲ VAJAUS PLANAS

PRANEŠIMAS KUOPOMS, APSKRITIMS IR NARIAMS

BENDROS TAISYKLĖS

- Vajaus pradėdamas balandžio 15, 1934 m., baigiamas gruodžio 31, 1934. Pratešimo nebus.
- Narių prirašymo darbą varo kuopų agitatorių-organizatorių, kuriuos stengiasi pasiskirti kiekviena kuopa ir apskritis iš savo veiklesnių narių tarpo; padeda apskričių valdybos ir Centras. Centras prisideda patarimais, nurodymais.
- Vajaus metu įsirašantys į Susivienymą (pomirtinės ir pašalpos skyrius) įstojimo nemo-ka, visas mokeskis Centrai moka, kaip nurodo organizacijos taisyklės.
- Vajaus metu prirašomi nariai nuo 16 iki 50 metų į suaugusiųjų skyrius ir nuo 1 metų iki 16 metų į Jaunumečių (vaikų) skyrių.
- Kur tik apytovos leidžia, organizuojami Jaunumečių (vaikų) Skyriai.
- Vajaus konteste už pilnametį narį duodama 10 balsų; už jaunametį 5.
- Naujų kuopų organizatoriams yra skiriama specialis atlyginimas, sulig pasidaravimu, kurį nustatys Susivienymo Valdyba.
- Vajaus metu naujai suorganizuotų kuopų nariai priskaitomi prie Vajaus kontesto.
- Vajaus rezultatai oficialiai skelbiami Susi-vienymo organe "Garso," kaip galima daž-niausia.
- Organe skelbiamos konteste dalyvaujančios kuopos, kontesto darbuotojai.

VAJAUS DOVANOS \$450.00

Vajaus dovanos skiriamos šiaip: 1) \$100.00, 2) \$75.00, 3) \$50.00, 4) \$40.00, 5) \$30.00, 6) \$25.00, 7) \$20.00, 8) \$15.00, penkos po \$10.00, aštuonios po \$5.00 ir dvi po \$2.50. Viso \$450.00.

Už kiek narių bus duodama didžiausia ir ma-žiausia dovanos bus paskelbta vėliaus.

Organizatoriai gauna kreditą tik už tuos na-rius, kuriuos prirašo. Liudys parašas nario apli-kacijoj.

Vajui pasibaigus išleidžiama specialis "Garso" numeris, sužymint, kiek kuri kuopa yra prira-šius vajaus metu narių. Ten pat surašoma ir do-vanas laimėję agitatoriai-organizatoriai.

PASTABA KUOPOMS IR APSKRITIMS

Kad kuo daugiau darbuotojų įtraukti į darbą, Centro Valdyba prašo kuopų ir apskričių iš savo pusės (išdo) skirti dovanas savo organizatoriams.

LRKSA. PILDOMAS KOMITETAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 32. Phone: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

- Kun. J. Kasakaitis, Dvasios Vadas, 64 Church St., Pittston, Pa.
L. Simutis, Prezidentas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Stulgaitis, Vice-Prezidentas, 122 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

- 1. Antanas Vaitkevičius, 56 Sheridan St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Juozas Purickas, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
3. Juozas Mačiulis, 8656 — 85th St., Woodhaven, N. Y.

STATUTŲ KOMISIJA

- 1. Jurgis Tumasonis, 222 S. 9th St., Brooklyn, N. Y.
2. Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.
3. Ižbieta Paurazienė, 14030 Wark Ave., Detroit, Mich.

TEISMO KOMISIJA

- 1. Vladas Palūpis, 113 N. Main St., Pittston, Pa.
2. Simanas Galinis, 115 Putnam Street, Scranton, Pa.
3. Saveras Marozas, 605 Spruce St., W. Pittston, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA

- 1. Kun. Antanas Milukas, Brooklyn, N. Y.
2. Tamas Šeimis, 1540 E. 65th Place, Chicago, Ill.
3. Kun. Juozas Simonaitis, 214 Ripley Pl., Elizabeth, N. J.

LABDARYBĖS KOMISIJA

- 1. Petras Montvila, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y.
2. Juozas Čekys, 8 Wood St., Pittston, Pa.
3. Vincas Miliauskas, P. O. Box 599, Forest City, Pa.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

4-TOS APSKR. SUSIRINKIMO PROTOKOLAS

4-tos apskritys susirinkimas įvyko rugsėjo 30-tą, 1934, šv. Marijos parapijos svc. n. Wana-

mie, Pa. Susirinkimą atidarė pirm. Saveras Marozas 2:15 po pusiaudienio pakviesdamas gerb. kleboną kun. V. Šimkonį sukabinti

Viešpaties maldą. Po maldos pirm. S. Marozas pakvietė vctinį kleboną pakalbėti apie organizacijos reikalus. Gerb. kun. V. Šimkonis palinkėjo delegatams kloties rūpintis ir dirbti organizacijos gerovei ir velijo dažniau atsilankyti jo parapijoje su suvažiavimais.

Į mandatų komisiją išrinkti P. Jurevičius, J. Urbanavičius, A. J. Agurkis

Maršalka Bronius Petrauskas — vietinis. Skaitytis protokolą, kurs priimtas, kaip skaitytas.

Mandatų komisijos raportas. Suvažiavime dalyvauja iš 13 kuopų 31 delegatas, taipgi dalyvauja Pildomosios Tarybos nariai Sekr. J. B. Šaliūnas, Iždininkas V. T. Kvietkauskas, Dr. Kvotėjas d-ras V. Kriškiūnas, Iždo Globėjas J. Joneika.

Delegatai dalyvauja šių kuopų: 1 kp. Edwardsville — Antanynas Adomas, Masionis Juozas, Kaduškevičius Adolfas, Vidūnas Liudvikas, Jonavičius Jurgis, Zujus Matas, Muckus Antanas; 6 kp. Plymouth—Antanas Šulskis, Jonas Kardokas; 17 kp. Wilkes-Barre — V. Dainis, Juozas Batvinskas, Juozas Jancevičius, Kaz. Magdalinskis, S. Pileckis; 28 kp. Luzerne — Juozas Urbanavičius, Petras Zdanavičius, Petras Stravinskas; 56 kp. Breslau — Pranas Bucevičius; 75 kp. Wanamie—Bronius Petrauskas, Jonas Elvis; 155 kp. Scranton—Antanas Virpša; 183 kp. Pittston — Pranas Jurevičius, Juozas Levanaukas; 209 kp. Kingston — A. J. Agurkis, Juozas Gibavičius, Jonas Moliūšis, dr. A. J. Valibus; 233 kp. Port Griffith — Pranas Karpavičius; 234 kp. Nanticoke — K. Kvedaravičius; 238 kp. Peeley — Andrius Žitkus.

Piknyko komisijos raportas. Raštininkas S. Pileckis išskaito smulkmenišką pajamų ir išlaidų apyskaitą. Raportas priimtas.

Pirm. Saveras Marozas, taipgi vice pirmininkas J. Venšlauskas raportuoja, kad darbuosi kiek galėjo. Raportai priimti.

Pirm. S. Marozas raportuoja apie piknyko skelbimą. Kalba Juozas Venšlauskas, J. B. Šaliūnas, Matas Zujus. Po apkalbėjimo tas dalykas palikta ištyrimui.

Bankieto komisijos narys J. Čekys išduoda smulkmenišką raportą, kuris priimtas.

Veikiančiosios (parengimų) komisijos raportas. Matas Zujus raportuoja, kad kuopos nesireikia į komisiją ir nedaug nuveikta. Raportas priimtas.

Petras Stravinskas ir kiti kalba apie vaju. Pr. Jurevičius duoda inėsimą, kad vaju prailgintų iki balandžio 1, 1935. Vienbalsiai nutarta reikalauti, kad Pildomoji Taryba vaju prailgintų.

Kad Centras laikas nuo laiko skelbtų kiek kuri kuopa prirašė naujų narių. Vienbalsiai. Nutarta pagaminti agitatyviškus laiškus vajuus reikale. Vienbalsiai.

J. Batvinskas kelia klausimą apie šelpimą narių. Po apkalbėjimo palikta posenovei.

Susirinkimą pirm. S. Marozas uždarė 4:30 po pietų. S. Pileckis, sek.

CLEVELAND, OHIO

LRKSA. 8-TOS KUOPOS VAKARAS PUKIAI PAVYKO

Penktadienį, spalio 19 d., Lietuvių salėje, LRKSA. 8 kp. surengė vakarą.

To vakaro programos išpildymui buvo pakviestas A. Peldžius su judamais paveikslais. Jis parodė įvairius ir gražius paveikslus: "Liurdo stebūklai," Dariaus ir Girėno išskridimą iš Amerikos ir žuvimo vietą, Klaipegos atėmimą iš prancūzų, Chicagos Pasaulinę Parodą ir juokingą komediją.

Programą žmonės buvo labai patenkinti. Publikos prisirinko pilnutėlė erdvina lietuvių salė. Matyt, rengėjai padarė gražaus pelno.

Prieš rodant paveikslus, p. P. Muliolis, LRKSA. 8 kp. pirm. pasakė gražią prakalbą ragindamas lietuivius prisirašyti prie L. R. K. S. A. organizacijos, kurios turtas siekia virš milijono dolerių.

Broliai, dirbkite už L. R. K. S. A. idėją.

Teko nugirsti, kad A. Peldžius šiuos paveikslus rodytų spalio 30 d. kun. M. Kazėno par. salėje, Pittsburgh, Pa. Rap.

NEKROLOGAI

SHENANDOAH, PA.

4-tos kuopos mirę nariai

A. a. Liudvikas Rutkauskas mirė rugsėjo 21 dieną, 1934 m. Velionis priklausė 6 bažnytinės dr. jas: Amžino Ražančiaus, Apaštalytės Maldos, Šv. Pranciškaus, Šv. Vardo Jėzaus, Gyvojo Ražančiaus ir Blaivininkų, taipgi į LRKSA. 4-tą kuopą. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis P. M. R. K. kapinėse. Susienvime priklausė nuo 1922 m. ir nei sykį nebuvo ėmęs pašalpos iš Susiv. izdo. Amerikon yra atvykęs jau senas laikas ir paliko nemažai savo pažystatų ir draugų, taipgi paliko savo žmoną, dvi dukteris, vieną sūnų ir kelis anūkus.

A. a. Račkauskienė Petronėlė mirė rugsėjo 20 dieną, 1934 m. Priklausė į visas bažnytnines draugijas ir buvo persikėlęs į mūsų 4-tą kuopą iš 40 kuopos liepos mėnesį, 1931 m. Palaidota su bažnytinėmis apeigomis P. M. R. K. kapinėse, pergyvenus ilgą laiką Amerikoje paliko daug pažystatų ir draugų; taip pat paliko vyrą ir kelias dukteris, anūkų ir proanūkų. LRKSA. priklausė 30 metų. T. P. Križanauskas, 4 kp. raštininkas.

WAREHOUSE POINT, CT.

Koncertas ir Šokiai Rengia LRKSA. 294 kuopa spalio 27, 1934, 7:30 vakare, Enfield Town Hall, Enfield, Conn. Yra užkviesti geri grojikai.

Hartfordo parapijos šv. Cecilijos choras, vadovaujant vargonininkui V. Burduliui, vaidins labai gražų juokingą veikalą "Gudri našlė."

Po vaidinimo bus šokiai. Įžanga 35c., vaikams 15c.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

CLEVELAND, Ohio. — 8 kuopos susirinkimas bus lapkričio 5-tą dieną 7:30 val. vakare Lietuvių salėje, 6835 Superior Ave.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus lapkričio 1-mą dieną 7:30 val. vakare Lietuvių salėje, 6835 Superior Ave.

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos susirinkimas bus spalio 28-tą dieną šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Malonėkit visi būti ir naujų narių atsivesti.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus spalio 28-tą dieną po sumos, parapijos svetainėje, 41 Capitol Ave.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp. susirinkimas bus spalio 28-tą dieną 2 val. po pietų, po Nr. 89 Birch St.

COLUMBUS, Ohio. — 235 kuopos susirinkimas bus spalio 28-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus spalio 28-tą dieną Ieno Stungio salėje.

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną A. Rupšio salėje, kampas Wood Ave. ir 16th St. Pradžią 7:30 vakare. Visi nariai malonėkite dalyvauti.

ČIGONAI STEIGS VALSTYBĘ

Neseniai Rumunijoje įvyko pasaulinis čigonų kongresas ir svarstė čigonų reikalus. Kongresas nutarė, kad čigonams reikėtų įsteigti savo valstybę. Užsienio laikraščiai praneša, kad netrukus į Pabaltijį atvyks čigonų delegacija. Pirmiausia atsilankys Lietuvoje ir žiūrės kiek Lietuvos čigonai galėtų prisidėti jų valstybės įsteigimui.

Broliai, dirbkite už L. R. K. S. A. idėją.

MŪS PAČIŲ REIKALU

"Ir taip gerai, ir taip negerai." (Sena patarlė)

Visi Susienvymio nariai žino, kad Susienvymas turi savo oficialų organą "Garsą," turi spaustuvę, knygyną ir etc.

Tulos kuopos praėityje duodavo nemažai spaudos darbų-darbelių, užsisakydavo knygų, ženklelių ir etc. Suprantama, reikėjo duoti kreditą, tai yra už spaudos darbus ar knygas reikėdavo laukti pinigų iki įvyks balius, piknykas ir t. p. Laukta, duota kreditas ir to atsiliginimo laukiama po šiai dienai. Mes priėjome išvados, kad tas užvilktas ir nemokėtas bilas padaryti viešu dalyku. Lai visos organizacijos nariai žino, kuri kuopa ir kaip yra skolinga. Čia skelbiamos skolos yra ne vieno kito, kaip tik mūsų visų viešas dalykas, t. y. turtas. Neatsimokėjusios kuopos užvilktų skolų, skriaudžia ne ką kitą, kaip tik save. Todėl, kad siame sąraše yra ne kas kitas, kaip tik Susienvymio pinigai, pasitikėta ne kam kitam, kaip tik pačioms kuopoms ir Susienvymio nariams.

Mūsų sena patarlė sako: "Ir taip gerai ir taip negerai..." t. y. neduodi kredito neva negaumi spaudos darbų. Duodi kreditą — pamiršta užmokėti ir susidaro šimtai ir tūkstančiai nuostolių. Taigi ar nereikėtų mums visiems nariams tuomi gyvai susirūpinti ir atsilyginti užvilktas mokesčius už įvairius spaudos darbus ir etc. Šį žingsnį darydami, žinome, kad susilauksime stambios kritikos, bet atmetus šalin viską mes kitos išieities nenumatome, kaip tik kalbėti tiesioginiai ir aiškiai nurodant kritingą padėtį.

Daugumos sakoma šiaip: negalima suprasti, kodėl tokią didelę organizaciją, kaip Susienvymas, negali savo spaustuvę užlaikyti su dideliu pelnu ir etc. Taip, ir mums taip atrodo ir turėtų būti. Tačiau faktai rodo ką kitą. Ne tik Susienvymio kuopos, apskritys, bet ir šiaip draugijos ir pavieniai piliečiai, parapijos nori ir garsinasi savo veikimą mūsų organe "Garsė," bet spaudos darbus - darbelius, atiduoda pašaliečiams ir mus paneigia!..

Susienvymio kuopos ir apskritys pamiršta, kad tą darydami skriaudą daro ne kam kitam, kaip tik patys sau.

Žemiau telpa skolingų kuopų sąrašas. Skolas skelbiamė nuo 1925 m. ir taip, kaip yra įrašyta finansiniam ledger'y.

Kuopos skolingos nuo 1925 m.

Table with 2 columns: Kuopos skolingos nuo 1925 m. and amounts. Includes entries for Elizabeth, N. J., Waterbury, Conn., Wilkes-Barre, Pa., Philadelphia, Pa., Boston, Mass., Ansonia, Conn., Chicago, Ill., Newark, N. J., Homestead, Pa., Shenandoah, Pa., Brooklyn, N. Y., Mt. Carmel, Pa., Cleveland, Ohio, Grand Rapids, Mich., Youngstown, Ohio, DuBois, Pa., Norwood, Mass., St. Louis, Mo., Chicago, Ill., Waterbury, Conn., Chicago, Ill., Chicago, Ill., New York City, N. Y., Brooklyn, N. Y., New Haven, Conn., Wilmerding, Pa., Omaha, Nebr., St. Clair, Pa., E. Vandergrift, Pa., Brooklyn, N. Y., Brooklyn, N. Y., Spring Valley, Ill., Scranton, Pa., Detroit, Mich.

Table with 2 columns: Kuopos skolingos už 1926 m. and amounts. Includes entries for Cleveland, Ohio, Baltimore, Md., Mahanoy City, Pa., Brooklyn, N. Y., Brooklyn, N. Y., Collinsville, Ill., Diokson City, Pa., Steubenville, Ohio, Simpson, Pa., Milwaukee, Wis., Springfield, Ill., Carbondale, Pa.

Kuopos skolingos už 1927 m.

Table with 2 columns: Kuopos skolingos už 1927 m. and amounts. Includes entries for Bridgeport, Conn., Kenosha, Wis., McKees Rocks, Pa., Sheboygan, Wis., St. Louis, Mo., W. Hazleton, Pa., Aurora, Ill., Detroit, Mich., Akron, Ohio, Frackville, Pa., Detroit, Mich., Diokson City, Pa., Elmira, N. Y., Rhine, Pa., Schenectady, N. Y., Scranton, Pa.

Kuopos skolingos už 1928 m.

Table with 2 columns: Kuopos skolingos už 1928 m. and amounts. Includes entries for Plymouth, Pa., E. St. Louis, Ill., Inkerman, N. J., Diokson City, Pa., Harvey, Ill., St. Louis, Mo., Rockford, Ill., Inkerman, Pa., Nanticoke, Pa., Schenectady, N. Y.

Kuopos skolingos už 1932 m.

Table with 2 columns: Kuopos skolingos už 1932 m. and amounts. Includes entries for St. Louis, Mo., Springfield, Ill., Rockford, Ill., Inkerman, Pa., Nanticoke, Pa., Schenectady, N. Y.

Kuopos skolingos už 1933 m.

Table with 2 columns: Kuopos skolingos už 1933 m. and amounts. Includes entries for Philadelphia, Pa., Hazleton, Pa., Bridgeville, Pa., Springfield, Ill., Westville, Ill., Pittsburgh, Pa., Castle Shannon, Pa., Chicago, Ill., Rockdale, Ill., Shamokin, Pa., Shenandoah, Pa., Hazleton, Pa.

Taipgi graži suma pinigų, kuri yra užsilikusi kuopose. Susienvymio organui būtų didelė parama, jeigu nariai be atidėlio jimo sumokėtų.

J. B. Šaliūnas, LRKSA. Sekretorius.

Vilniaus Krašte Plinta Užkrečiamosios Ligos

Vilniaus krašte pradėjo plisti skarlatina ir kitos užkrečiamosios ligos. Imdami apsaugos priemonių, atitinkami Lietuvos organai mano dezentekuoti tas pademaklinijoj vietas, per kurias lengviausiai užkrečiamosios ligos iš okupuotosios Lietuvos gali persimesti į nepriklausomąją Lietuvą.

A. L. R. K. VARGONINKŲ SAŲGOS VALDYBA

Dvasios Vadas—Kun. J. Simonaitis, 211 Ripley Pl., Elizabeth, N. J. Pirmininkas—J. Brazaitis, Vice Pirm.—A. Stašauskas, 159 New York Ave., Newark, N. J. Raštininkas—N. Kulyš, 1619 N. Damen Ave., Chicago, Ill. Iždininkas—R. Janušauskas, 2259 W. 107th St., Chicago, Ill. Knygvis—J. Brundza, 45 Havemayer St., Brooklyn, N. Y.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiūri AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

DANTŲ SKAUDĖJIMAS

Rašo DR. P. G. LUOMONS, Dantistas

Dantų skaudėjimas yra ne naujiena. Mažiau ar daugiau jie visiems kai kada skauda. Gi pats skausmas savaimi nežiūrint kokio laipsnio jis būtų, yra ženkliu, to, kad kas jau nenormalaus darosi su dantimis. Kitaip sakant, skausmas yra sargas arba pranašas žmogaus fizinio kūno nesveikumo.

Nors skausmą yra nemalonu kęsti, bet jis yra reikalingas gamtos davinys žmogui ir visai gyvūnijai. Gamta gal skaudžiai mus apdovanoja, bet, matomai, su reikalingu išrovavimu.

Skausmą galima padalinti į dvi rūši: fizinį ir pataloginį. Fizinis skausmas dažnai esti iššauktas nepalankių apyvostų kūnui. Jei nepalanki apyvosta su laiku esti pašalinta, skausmas dingsta nepalikdamas jokios žalos kūnui; jei apyvosta pasilieka per ilgai, skausmas gali pasilikti ant toliau ir pats kūnas likti sužeistu. Kaip pavyzdį, patimkime šį labai paprastą atsitikimą. Dažnai žmonėms pasitaiko netikėtai ar per neatsargumą įsriaubti perkarštos viros, kas pagimdo skausmą burnoje. Čia jau ir yra apyvostos skausmas, fiziniai padarytas skausmas. Bet jei virą greit išspausi pirm, negu ji burną išdegs, skausmas greit pereis, ir burna pasiliks nežeista.

Gi pataloginis skausmas iškilau nuo tikrų kūno sujimų, tikrosi suirgimo, kuris gali paciti ar dėl užsikrėtimo ligas gimiančiais perais, bakterijomis, arba, kaip paseka, fizinio įžeidimo. Čia skausmas jau nėra momentalis, bet laipsniuojantis asitrumu ir besitęsiantis laiku su ligos eiseną.

Ne visi dantų suskaudėjimai reikalauja kreipimosi prie dantų gydytojo. Dantys yra jautrūs kai kuriose jiems nepalankiose apyvostose. Dantys nemėgsta ūmių temperatūros permainų. Jie daugiau atsiliepia į šaltą apyvostą, negu į šiltą. Geriant šaltą vandenį arba įtraukiant labai šaltą orą pro dantis, kaip žiemos laiku kad pasitaiko, dantys tasyk suskausta. Čia yra laikinis fizinis užgavimas, bet dažnai visai sveikų dantų. Čia skausmas yra laikinis, kuris greit pereina, ir dantys pasilieka normaliam stovy. Kai kurių žmonių ir sveiki dantys bijosi rūgščių. Tokie suskaudėjimai nereikalauja dantų gydytojo patarNAVIMO.

Bet daugelis dantų pradeda bijoti šilto ar šalto, rūgštumo ar saldumo, vien dėl to, kad jie jau yra nesveiki, yra, taip sakant, pradėję pūti. Jei danties išpūvimas dar visai mažas, negi-

lus, dažnai tokis dantis visai nejautrus temperatūros permainoms, ypatingai jei permaina esti neperdidelė. Toks dantis jau yra taisyntas. Dantys, kurių išpūvimai yra gilūs ir plačiai atdari, labai greit užsigavina ir suskausta burnos temperatūros apyvostai pasikeitus. Tokių dantų suskaudėjimai dėl temperatūros permainų esti gana aštrūs ir prasitiesia ilgoką laiką. Giliai įpūvē dantys dažnai suskausta nuo koncentruoto cukraus tirpimo burnoj. Čia įvyksta taip vadinamas osmozas, tokis jau čiulpimas, kuris ir pagimdo skaudėjimą. Dantistai dažnai girdime žmones sakant, kad jų dantys skauda nuo saldinių. Ir kai žmogui skausta dantys nuo saldinių, čia jau aiškiai galima tvirtinti, kad tas žmogus turi iškiurusį dantų savo burnoj, kuriems plombavimas yra reikalingas. Nes sveiki dantys neskausta nuo saldinių, ir saldiniai, kaip tokie, tiesioginiai žalos dantims nedaro.

Tokių būdu dantys, kurie užsigavina nuo šaltų ar šiltų gėrų, ir saldžių tirpinių ant jų užleisty, ir kurių skausmas prasitiesia ilgoką laiką, yra taisyntiniai. Jie dažnai dar nėra išpūvē iki, taip sakant, nervo, ir daugumoje juos galima labai sėkmingai užtaisyti.

Toliau, turime dantis, kurie pradėję skaudėti, skausta nuolat, nežiūrint ką žmogus namie nebandyti ant jų dėti. Priekštis čia yra ta, kad danties pūvimas yra ar labai arti ar visai priekš prie danties gyvenies, nervo, ir ligas gaminančiais perais, bakterijomis, užkrėties gyvonj. Užkrėsta gyvonis suseraga, joje įvyksta, taip sakant, idegimas. Kas ir sukelia skaudėjimą. Tik du dalyku dantų gydytojas tegali padaryti su tokiomis dantimis: viena, tai juos visai ištraukti, o, antra, gydyti ir rizikuoti tolesniu jų naudingumu žmogui. Rizikuoti dėl to, kad gydytų dantų šaknis anksčiau ar vėliau gali apspūliuoti. Tokie apspūliavimai apie šaknis gydytų dantų dažnai esti kroniško pobūdžio, neskaudūs, bet gali daug žalos padaryti sukeldami kitas ligas žmogaus kūne. Dažnai kroniška apspūliavę dantys (nuo bendro viso kūno nuslopimo), virsta aktyviu idegimu, pasidaro iš jų, paprastai sakant, votis. Paprasti voties simptomai yra skausmas, tinimas ir ligoonio karščiavimas. Tokiems dantims — amžiną atilsi.

Mes LRKSA. didžiuojamės — svetimų organizacijų nenorim.

LRKSA. NARIŲ DOMEI

L. R. K. S. A. ZENKLELIAI IR ŽIEDAI

Jei nori, kad mūsų brangi organizacija augtų nariais ir juose bujotų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekti nešiojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jei kuris narys-ė dar neturi minėtų ženklelių, tai privalėtų įsigyti. Kainos yra sekamos:

- LRKSA moteriškos sagutės \$1.50
LRKSA moteriškos spilkutės 1.00
LRKSA vyriškos spilkos... 1.50
LRKSA vyriškos spilkos... 1.00
LRKSA žiedai 10 karatų... 7.50

Reikalaujami ženklelių ir žiedų kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJA 73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

A. L. R. K. VARGONINKŲ SAJUNGOS PIRMININKO ŽODIS

Broliai vargoninkai:

Vargoninkų Sąjungos seimas rugpiūčio 22 d. Cleveland, Ohio, išrinko mane mūsų taip pat priklintos organizacijos pirmininku. Aš jaučiuosi net per jaunas būti prieškalyje tokios organizacijos, kuri pasiskleidus po visą plačią Ameriką ir jos nariai dirba taip kilnų ir šventą darbą, kaip Bažnyčiai, taip ir tautai.

Brolau vargoninke, ar kada su pamastai kokis yra tavo garbingas uždavinis bažnyčioje? Tu dirbi tą darbą, kurį dirba danguje angelai. Mes nežinome apie kitokias linksmybes, kokias Dievas yra danguje surengęs savo žmonėms, bet mes žinome, kad ten bus muzika, nes, Kristui gimus, buvo girdėti angelų giesmės; Šv. Panai Marijai mirus Apaštalai girdėjo giesmes. Daugelis šventųjų taip pat yra girdėję dangaus muziką.

O tu, vargoninke, užimi choro vado vietą; tu chorą mokini, tu jam diriguoji; nuo tavęs priklauso kaip gražiai bus Dievas pagarbintas ir kiek žmonių širdys tavo muzika bus pakeltos prie karštesnės maldos.

Štai kokį atsakomą darbą mes dirbame, kokias kilnias mūsų profesija, o kaip mažai mes apie tai rūpinamės. Praitame vargoninkų seime iš sekretoriaus pranešimo paaiškėjo, kad iš 150 lietuvių parapijų Amerikoje, S-gai priklauso tik apie 30 vargoninkų. O šiemet, neskaitant chigacikių, pilnai užimokėjusių buvo tik keturi; trys savo mokestis prisuntė tiesiog į seimą. Tat matote koks mūsų apsilaidimas.

Dabar apie patį seimą. Seimas — tai didžiausias mūsų dvasinis bankietas, kokį gali turėti vargoninkas savo gyvenime. Čia mes pasiskundžiam savo vargais; čia mes pasidžiaugiam savo pasisekimais; čia mes iš paskaitų gauname pamokinius; čia mes gauname įkvėpimo tolimesniam mūsų darbui. O kiek suvažiavimų ir praicit seim? Chicago pasirodė gerai; iš Pennsylvanijos atvažiavo tik trys; iš rytinių valstybių vienas. Čia Rytams dovanotina, nes gana toli. Bet jeigu būtų gerų norų, tai būtų buvę galima, nes vienu automobiliu gali atvažiuoti keturi ar penki, ir tos išlaidos nebūtų taip didelės. Atrodė, kad vargoninkai vieni kitų nepasilięsta, nenori su jais pasimatyti, ir iš Sąjungos, tur būt, nemato jokios naudos.

Dabar truputį apie sąjungos naudingumą. Kas yra toji sąjunga? Ji yra mes patys vargoninkai. Sąjunga bus naudinga mums tiek, ant kiek mes būsim naudingi sąjungai. Visuomet turi pirma duoti, o paskui norėti gauti. Čia aš neturiu omenyje pinigą; tas yra antrašinis dalykas. Savo omenyje turį tai, kad mes, vargoninkai, turime broliški gyventi, dalintis tuom, ką turime geriausia — žiniomis, muzika, ir tt. Gal iki šiol nebuvo progos, nes mes neturėjome nuosavo laikraščio. Praeitais metais nutarė išleisti nors ir mažą mėnraštį. Tai gi dabar bus lengviau tas padaryti.

Pirmiausiai dalinkimės žiniomis iš vargoninkų bei chorų veikimo, ir taip jau kas, mūsų manymu, būtų vargoninkams naudinga žinoti. Pavyzdžiui, kokias bažnytines ir gražias mišias, kokias giesmes ir offertorius jus geriausiai mėgstate, kokias mišparas tinkamiausias, koks geriausias būdas didelį chorą suorganizuoti, kaip jį palaikyti, kad neiškriktų, kokias priemones vartojat, kad visi choro nariai lankytųsi ir repetitijas, kaip geriausiai palaikyti chore discipliną ir daug kitokių klausimų, kurie vargoninkams būtų naudinga žinoti. O tokius klausimus gildinti vienas žmogus negali. Vienas turi daugiau patyrimo ir specialybės viename dalyke, kitas kitame. Jei kiekvienas vargoninkas savo žiniomis

bei patyrimais pasidalins su kitais sąjungos nariais, tai jau bus didelė nauda prie jos priklaustyti.

Antras dalykas — tai muzika. Čia nariai dar daugiau gali pasinaudoti iš sąjungos, jeigu bus tarp mūsų broliškoji meilė.

Aš žinau, kad beveik kiekvienas vargoninkas turi nors vieną dainą ar giesmę, kurią kiti neturi. Kartais labai geras dalykėlis, bet jis niekam neduoda, ir didžiujasi, kad daugiau nieks, kaip tik jis, turi, ir mano sau, jeigu aš tą giesmę ar dainą duosiu kitiems ir visi pradės giedoti, tai aš jau nupulsiu vieną laipsnį žemiau. Ne, brolau, nupulsis, atpenk pakelsi savo brolių vieną laipsnį aukščiau. Jei tavo profesijos žmogus pakyla aukščiau, tai nereiškia, kad tu nupuolei žemiau. Tą pavydą mes turime prašalinti iš savo širdžių, o jo mūsų tarpe nemažai yra.

Dabar, ar apsimoka duoti, jei ką turi gero. Aš sakysiu apsimoka, nes jeigu mūsų sąjungoje būtų penkiasdešimt narių ir kiekvienas duotų po vieną, tai mes už vieną dainą ar giesmę gautumėm penkiasdešimt. Bet jeigu iš mūsų narių nieks nieko neduotų, o tik norėtų gauti, tai išėitų kaip kad kartą Lietuvoje žydai nutarė savo rabinui šventėms dovanoti statinę vyno. Jie skaičiavo, kad jei kiekvienas atneš po pusę kvortos, tai bus pilna statinė. Bet kiekvienas sau manė: jei visi atneš vyno, o aš vandens, tai dėl pusės kvortos statinės nebus jokio ženklo, ir vynos vistiek bus geras. Ir kas iš to išėjo. Kuomet pripylė statinę, nunešė rabinui, tas paragavęs pamatė, kad tai ne vynos, tik vanduo.

Neatsidėkim ant kitų, nesakykit tegul kiti rašo, dirba, siunčia muziką, dėl manęs vieno tai nebus jokio ženklo. Jei visi taip pamanyt, tai ir išeis, kaip toje pasakoje apie žydus.

Visi mes dirbam tą patį darbą. Visų mūsų yra bendri reikalai. Mes turime mylėti kiti kiti, ir, kur galima, pagelbėti. Mes Chicagoje tai nu seniai jau praktikuojame. Toji yda, kad vien kitus žeminti ir senovėje tarp garsių muzikų buvo. Gaila, kad ir dabar yra, o taip neturėtų būti. Broliai, nusikratykim tos puikybės "aš", pameskim pavydą, išmokime gerbti tuos draugus vargoninkus, kurie yra aukščiau muzikoje išsilavinę, ypatingai kompozitorius. Jie parūpins mums naujų dainų, giesmių. Jie mums gali patarti, pamokinti. Jeigu matome, kad jie jau aukščiau palipėję, netraukime jų žemyn, bet dar daugiau aukštinkim, o jie, būdami aukščiau, ir mus pakels.

Dar žodis broliams vargoninkams-kompozitoriams. Iš jų mes daugiausia tikimės, nes yra pasakyta: "Kas daug gavo, nuo to bus daug ir reikalauja. Jūs gavote daugiau, negu mes paprastai vargoninkai. Jums Dievas davė tą laimę, kad daugiau turėjote progos išsilavinti muzikoje; jūs išmokot harmonijos ir kompozicijos, užtat jūs turit daugiau dirbti ir daugiau mums duoti, o mes iš savo pusės pasižadame jus gerbti.

Pocius per seimą prisizadėjo savo naujais kūriniams mus remti, ir būti vienas iš redakcijos narių. Vincentas Greičius pasižadėjo būti bendradarbiu. Greičius jau pasirodė, kad nepavydus, nes porą savo gražių dainų prisuntė kaip dovaną Chicago vargoninkams. Vėliau gal sutiks ir į mūsų laikraštuką įdėti, kad visi vargoninkai galėtų pasinaudoti. Vladas Daukšas jau turi pagaminęs keletą kūrinių; aš manau, kad mes ir nuo jo gausime. Prašome Aleksio, kad jis mūsų nepamirštų savo linksmonių kompozicijomis. Aš žinau, kad Medonis taip pat nepasiliks nuo kitų; jis daug rašo ir dirba. Gerb. kun. Židaničius su Nickum nuolat

LIETUVOS ŽINIOS

LIETUVOS VALSTYBINIS TEATRAS

Lietuvos valstybinis teatras yra palyginti dar labai jaunas.

Teatras, tikra žodžio prasme, Lietuvoje buvo įkurtas tik po didžiojo karo, tačiau per 15 metų jis padarė didelę pažangą.

Valstybiniam teatrui užuomazgą davė grįžę po karo iš Rusijos keli lietuviai arfistai ir režisieriai. 1920 metų pradžioje buvo įsteigtas nuolatinis dramos teatras, o grįžus iš Rusijos Petrogrado Marijos operos solistui Kiprui Petrauskui, tu pačių metų pabaigoje buvo įsteigta ir opera, kuri 1920 metų gruodžio 31 dieną pastatė "Traviatą." Dar vėliau buvo įsteigtas ir baletas.

Savo gyvavimo pradžioje, Lietuvos valstybės teatras savomis jėgomis apseiti negalėjo. Teko kviesiti režisierius, dirigentus bei baletmeisterius iš užsienių. Bet dabar ši spraga jau užpildyta: Lietuvos valstybės teatras turi visą eilę gabių, prityrusių savų režisierių ir dirigentų, nekabant jau apie kitą personalą.

Lietuvos teatro ūgdymui lėšų nesigailėta: jam kasmet buvo skiriamos gana didelės sumos iš švietimo ministerijos biudžeto.

1932 metais buvo įsteigtas valstybės dramos skyrius Šiauliuose, kuris aptarnauja visą šiaurės Lietuvą, statydamas spektaklius įvairiuose didesniuose miestuose ir miesteliuose. Dažnai lankosi Šiauliu teatro ir Klaipėdoje.

Šiemet valstybės teatras turi apie 350 žmonių personalo. Pirmajam teatrui buvo skirta daugiau, kaip 2 milijonai litų, o šiemet lygiai 2 milijonai litų. Iš viso per savo gyvavimo laiką, valstybės teatras yra pastatęs apie 100 dramų, bei komedijų, apie trečdalis jų — originalūs lietuviški veikalai, apie 40 operų, jų tarpe dvi lietuviškos, apie 25 baletus ir keletą operėlių. Šiame sezone taip pat namoma pastatyti daug naujų dalykų ir keletą jau įėjusių atnaujinti.

Netolimoje ateityje numatoma steigti operą Klaipėdoje.

Didelis smūgis Lietuvos valstybės teatrui buvo gaisras 1933 metais, kuris sunaikino bemaž visas dekoracijas, bet dabar dekoracijų vėl jau pagaminta tiek, kad joms pataipinti teko statyti net atsarginius sandėlius.

Šiemet iš pagrindų pertvarkytas Lietuvos valstybės teatras rugsėjo 15 dieną pradėjo sezoną.

POLICIJOS ŠVENTĖ

Rugsėjo 30 d.—spalių 1 ir 2 d. Lietuvos policija minėjo savo metinę šventę. Kauno Karmelitų bažnyčioje šventės dalyviams buvo pamaldos. Karo muziejaus sodely prie kritusių karių paminklo buvo pagerbti mirusieji kariai. Programoje buvo įvairūs šaudymo rungtynės. Be to, buvo sportas ir gražus paradas Nepriklausomybės aikštė.

Tautininkų Sąjunga Šaukia Visuotinį Atstovų Suvažiavimą

Rugsėjo 30 dieną Kaune buvo tautininkų sąjungos apskričių pirmininkų suvažiavimas, kuris nutarė šių metų gruodžio 15 dieną sušaukti visuotinį Lietuvos tautininkų atstovų suvažiavimą. Manoma, kad šis suvažiavimas ypatingos reikšmės neturės.

kompozicijas rašo. Gal ir mums kai ką suteiks. Juozas Žilevičius tai visų mūsų kompozitorių tėvas. Jisai būdamas darbštus, talentingas kompozitorius, be to labai geros širdies, kaip tėvas, rūpinis apie savo vaikus, kad mums nieko netruktų. Garbės mūsų sąjungai turėti tokius įžymius žmones savo tarpe. Linkime, kad Žilevičius dar ilgai, ilgai darbuotų Bažnyčios ir Tėvynės gerovei.

Juozas Brazaitis, ALRK, Varg. S-gos Pirm.

KARO INVALIDŲ SUVAŽIAVIMAS

Kaune įvyko Lietuvos Karo invalidų s-gos metinis suvažiavimas. Dalyvių buvo apie 170. Pirmą kartą buvo atvykę ir Klaipėdos krašto karo invalidai.

Suvažiavime kariai invalidai svarbiausiose pagėdavimuose prašė nors kiek padidinti Pasaulinio Karo invalidų pensijas, atleisti nuo mokesčio už mokslą invalidų vaikus, teikti invalidams ir jų šeimoms medicinos pagalbą ir tt.

Vakare suvažiavimo dalyviai Karo Muziejaus sodelyje, drauge su Stud. At-kū S-gos konferencijos dalyviais, pagerbė žuvusius už Lietuvos laisvę ir ant jų paminklo uždėjo vainiką.

LIETUVOS—DANIJOS EKONOMINĖ SUTARTIS

Šiomis dienomis susitarta su Danija. Susitarimas yra ekonominio pobūdžio ir jo tikslas išplėsti Lietuvos—Danijos ekonominius santykius. Iki šiol iš Lietuvos į Daniją išveždavo tik arklus ir iš Danijos į Lietuvą — cementą. Dabar yra didesnių galimimų. Lietuva gali Danijai dar pirkti įvairių metalo gaminių, žuvų, radio aparatų ir tt., o gali parduoti danams miško medžiagos, javų ir tt. Taigi, čia bus naudos ir vienai ir kitai pusei. Susitarimas sudarytas kol kas vieneriems metams. Jeigu nebus jokių kliūčių, jis bus pratęstas.

KLAIPĖDOS LENTPIUVĖS APDIRBŠ RUSŲ MIŠKĄ

Prieš kurį laiką Klaipėdos miškų medžiagos apdirbimo šindiktas buvo pradėjęs vesti derybas su Sovietų Rusija dėl didelio kiekio miško pristatymo apdirbti Klaipėdos lentpiuvėse. Per lapkričio mėnesį į Klaipėdą buvo atgabenta apie 30.000 kubmetrių miško medžiagos. Dabar šios derybos su Sovietų Rusija jau yra baigtos. Nuo lapkričio pradžios darbu turės visos Klaipėdos lentpiuvės ir uždarbiu bus aprūpinti keli tūkstančiai darbininkų.

21,000 LITŲ Į POLICIJOS RANKAS

Valstybės saugumo policija Klaipėdoje sulaukė vienos vokiečių organizacijos tarnautoja, kuri tik ką buvo paėmusi iš vieno Klaipėdos banko stambią pinigų sumą, daugiau kaip 21.000 litų, slaptai atsiųstų iš Vokietijos. Pinigai buvo skirti papirkimui Klaipėdos gyventojų ir jų įtraukimui į priešvalstybinį paktą. Pinigai sulauktyti. Saugumo policija veda kvotą.

Klaipėdoje Atidarytas Prekybos Institutas

Spalių mėnesio 2 dieną Klaipėdoje buvo iškilmingai atidarytas pirmasis Lietuvoje prekybos institutas. Šis institutas pastatytas naujais aukštajai mokyklai. Iki šiol institutas užsirašė 193 studentai. Jame mokslas tęsis apie 3 metus. Tuo būdu, dabar Lietuvoje jau yra 4 aukštosios mokyklos: Vytauto Didžiojo universitetas, žemės ūkio akademija, Kauno konservatorija ir naujasis prekybos institutas Klaipėdoje.

Tik Trys Miestai Lietuvoje Neturi Elektros Stočių

Lietuvoje be Klaipėdos krašto, yra 26 viešosios elektros stotys. Tiktai 3 didesnieji Lietuvos miestai elektros stočių dar neturi. Pusę šių stočių laiko savivaldybės, o kitą pusę privatus asmenys. Tačiau visos savivaldybės ryžtasi iš privačių savininkų, kurių nemažas skaičius yra svertimtaučiai, elektros stotis atpirkti, nes jos yra labai pelningos.

PRIENU ŠILUOSE

APYSAKA

(Tęsinys)

V.

Pasidėjo Albino liūdnošs dienos. Jo skaisčių svajonių padangę uždengė juodi susikrimitimo debesiai. Jis niekaip negalėjo tą sielą slegiančių minčių nusikratyti... Jo sąžinę graužė kažkokia biauiri kirmėlė... Jis nyko, kaip ta mergaitė išnuomuodama savo kūną!

Ypatingai jį graužė motinos gailysta. Jis motiną labai mylėjo! Jis motinai atjautė kiekvieną skausmingą jos širdies plakimą... Motina jau sunkiai sirgo. Ji nė iš lovos jau nepajėgė išlipti... Kiekvienas jos skausmingas sudejavimas Albinui širdį, kaip peiliu piovė!... Jis užsigrįždamas dažnai apsisverkdavo prie motinos lovos. Jis matė, kad jau ji nepagis. Jam gaila buvo ir tėvo! Ir tėvas kas kartas vis labiau nyko. Jo silpną sveikatą jau galutinai baigė naikinti džiovos bacilai. Albinui vienam užgulė sunkioji našta ant pečių. Agutė jau buvo išsibeldus į Kauną. Ji gyvenė jau nuodėmių skersgatviuose. Viktoras, jau buvo igudęs gatvės chuliganas... Jis buvo ir alkanas valkata... Ir toks nedorėlis, kokį tik gali padaryti gyvenimas su visa aistrom šelstančia miesto aplinkuma!

Visa tai Albina smarkiai graužė! Jis gėdinosi ir į gatvę išeiti... Jis gėdinosi ir su doreniais žmonėmis susitikti. Jam atrodė, kad ir jį žmonės tokiu laiku, kaip kad brolių Viktorą su sesute... Jis stengėsi, kiek galima, būti geru ir doru žmogui... Bet visgi kaip kas ir jį su panieka šnairavo...

Viktoras tik retkarčiais uždėdavo į rūšį pasižiūrėti. Neva palankyti sergančius tėvus. Bet jau tėvai mažai terūpėjo... Jau jo širdis buvo suakmenėjus nuo nedorybių... Jau jo ir igimtas žmoniškumas buvo išsekęs... Jo tikslas buvo atėjus tik gauti ką nors užvalgyti. Jis patikydavo tada užteiti, kaip Albino nėra namie. Juk Albinas atlikęs kokį valandą-kitą eidavo padirbėti ir artimą malūną, kad turėtų už ką maitintis... Viktoras rūšį ką rasdavo, nerasdavo, bet duonos visuomet rasdavo.

O motina jį pamacius nudžiugdavo! Ji jį reitai matydama labai išsiilgdavo. Mat, motina ir pasiilka motina! Ji jam ir paskutinį savo kąsnį atiduodavo... Ji norėdavo su juom bent valandžiukę pasikalbėti!... Paklausinėti kur ir kaip gyvena jos vaikelis... Ji išsticus savo sudžiūvusias rankas, vos girdimu balsu šaukdavo jį prie savęs! Viktoras girdėdamas motinos žodžius, neva prieidavo. Bet jei motina neturėdavo ką duoti, piktai užsigrįždavo. Bet motina vis šaukdavo prislėgtu balsu:

— Vaikel, eikš! pas mane!.. Eikš! vaikel, nors bent kiek arčiau!.. Ar girdi, vaikel, eikš! pas mane!

O Viktoras išeidavo pro duris į lauką. Jis gangarinėdavo vėl po gatvę... Jis eidavo vėl pas savo draugus... Jis ir vėl taip nedorai gyvendavo.

Motinai tik pasilikdavo vien neapsakomas širdies skausmas! Ji vien tik išsiverkdavo kiek galėdavo! Jai bent tas širdį šiek tiek palengvindavo.

VI.

Pasklijo kalbos, kad šiluose kažkokie plėšikai pastojinėja kelius. Pastojinėja žmonėms, ypač moterims ką nors besinešančioms ir rinką parduoti. Piktadariai apliplėšė dažnai ir sumušdavo. O kai ką net ir nužudydavo... Žmonės piktadarių nepažindavo. Jie veikdavo apsimaskavę...

Saulė leidosi. Pro šilų aukštumas debesys raudonavo. Rudens klaukus vėjas siuntė po aukštąsias pušis. Cypė, vaitojo šilo šakos, kaip alkanai našlaičiai. Girdėjosi ir girti šukavimai šiluose. Tai važiavo girtuokliai iš jomarko. Važiavo ir ramūs žmonės. Jie šiurpulingai pravažiudavo kiekvieną tankynę. Jie bijojo plėšikų...

Šalia vieškeliu sušnabždėjo tankynė. Subraškėjo ant žemės sausos šakelės. Ir štai pasirodė siauru, vingiuotu takeliu trys baidyklės... Jos prieblandoje atrodė labai baisios... Tik nugirdus jų patylių kalbą, buvo galima spręsti, kad tai čia kokie nors žmonės... Jų veidai uždengti kaž kokiais kailiais, o rankos užmautos odinėm pirštinėm. Jų rūbai buvo prasti, nususe ir susitepę. Bet miestiški. Pirmasis ejo labai atsargiai. Jis saugojosi, kad ir sausų šakelių nesubraskintų po kojų. Bet visgi juos pelėda išgirdo ir susiplaseno iš eglyno. Jie krūptelėjo... Su stoje paklausė... Ir ejo toliau. Antrasis apykūtom prašnekejo:

— Viktorai, ar nebūtų gerai, kad mes šį vakarą pakeistume vietą? Aš lyg ką tai prijaučiu...

— A!.. Nebūt tu boba... Tau, tur būt, ta pelėda baimės įvarė... Juk nēr ko bijoti? Mus čia nei pats velnias nepaims. Jau štai tuoj bus tamsu. Matai, iš vakarų jau dengia padangę juodas debesys.

Taip kalbėjo Viktoras Žilvitis. Jis kalbėjo neva drąsiu balsu, bet visgi ir pas jį baimės jautėsi...

— Na, vyrai, šiaip ar taip, bet vis dėlto mes turim būti ir labai atsargūs! Juk šioje vietoje jau nekartą policijos vargta — ilgėtasi mus... — kalbėjo trečiasis.

— Na, dėl manęs, galim pakeisti... Tik čia labai patogu. Kaip važiuoja prieš kalniuką tik iššokai sau iš eglyno ir capt už gerklės: "sveikas, tėvai!" — kalbėjo Viktoras.

Jie prisitartino prie pat vieškeliu. Jie sustojo tankiam eglyne. Jie valandžiukę pasiklausė ar kas paskui neatseka.

Viktoras greit pajuto po kojų kaž kokį lengvutį žemės dundėjimą. Jis greit parpuolė ant žemės, prilenkęs ausį suprato, kad kažkas da toli vieškeliu atvažiuoja. Jis atsikėlė tarė:

— Judu eikit į aną pusę vieškeliu, o aš pasilikiu čia. Judu sekite mane. Kaip aš iššokęs iš eglyno suksiu: "stok," tada ir judu greit pulkite iš užpakalio atvažiuojantį.

Jiedu silunkę greit perbėgo vieškeli. Jie sustojo vienas už vienos, o antras už kitos senpušės. Ir akis išmeigė jie žiūrėjo ton pusėn, kur randasi Viktoras.

Viktoras nekantriai laukė... Jo gyslose pasmarkėjo sužvėrėjęs kraujas. Jo širdis plakė jau įprastu alkanos žvėries plėšrumu!

Jau aiškiai girdėjosi ant geležinių ašių ratų barškėjimas. Girdėjosi ir šlapio žyvro balsas... Tuo tarpu prasiskyrus debesiams ir nušvietus mėnesiui, matėsi pora gerų arklių šoruose ir šventadienis vežimėlis. Vežimėlyje sėdėjo jau apylenis žmogus. Žmogus snūduriavo — galvą nukūręs maksėjo, lyg kažką burna gaudydama. Matėsi, jau buvo ragavęs valstybinės...

Arkliai prisitartinę nusiprunkštė. O Viktoras šoko iš eglyno! Jis šoko, kaip vilkas padūkęs, kaip daug kartų jau taip šokęs!.. Jis revolverį atkišęs, šiurpulingu—žmogūdišku balsu sukunkė:

— Stok, stok!.. Rankas aukštyn!

Ir štai jis pakio braunągą žmogui po nosia! O kita ranka griebė už vadelių. Žmogus baisiai krūptelėjo! Jis sumišo, lyg netikėtai pabudamas iš kaž kokio miego prieš baises nelaimės akis! Jis visas drebojo ir sustiriosiomis akimis žiūrėjo. Sušoko anėdu į vežimą. Suėmė nelaimingajam žmogui drebančias rankas, o Viktoras, grūmodamas brauningu, kalbėjo:

— Atiduok, gyvačiau, pinigus! Visus pinigus, kiek tik turi! Duok greit!

Žmogus tylėjo, kaip mirštantis... Jo tik nubalę lūpos drebojo...

Viktoras vėl kartojto įsakymus da žiauriau!.. Pagalios vos-ne-vos pasigirdo žmogelio drebantį žodį:

— Vyruciui, kiek rasit, tai jūs... Tik dovankokite man gyvastį!.. Jam kraujas licjosi į gerklę — kimo... Jis negalėjo daugiau šnekėti...

Viktoras iškrėtė viršutinius kišeniuis, bet pinigų nerado. Jis atsagstė sėrmėgą. Ieškojo pinigų apatiniuose kišeniuose. Ir štai čia užčiuopė piniginę, kur buvo kišeniuis kaž kaip užsegta. Greit Viktoras atlupo, net žmogaus dantys subarškėjo. Jis rado didelę piniginę 30 litų ir 70 centų. Ištuštinęs piniginę numetė į vežimą. Jis dantis sukandęs, kumštį drebinio prie nelaimingojo kūpu:

— Žiūrėk, niekam nieko nesakyk! Nepasakok niekam, kad pinigus atėmė! Supranti!..

Jei kam nors papasakosi, aš vistiek sužinuosiu... Aš tave pažįstu ir žinau, kur gyveni. Aš tau atkeršinsiu!..

Jie iššoko iš vežimo ir pradingo eglyne. Viktoras saujoje apsignauzęs pinigus kalbėjo dusliu balsu draugams:

— Na, broliukai, štai jau turim trisdešimt litų. Vadinasi, išėina po dešimt litų... Gal dabar ir pasidalinsim?

— Vis tiek, galim ir dabar — pritarė antras. Pasidalino.

Jie artinosi prie sutartos vietos.

Dangus vėl niaukėsi. Juodi debesiai, tarytum, jungėsi su šilų viršūnėmis. Šilas ošė kažkokiom paslaptinom aimanom bei dejonėm. Stipri tankynių tamsa merkė akis.

Tuo tarpu štai pasigirdo, kad dar toliai kažkas atvažiuoja. Viktoro draugai sumišusiai šiek tiek nudžiugo. Jų širdys pradėjo garsiau plakti. Jų gyslose žvėriškų plėšrumo kraujas pagreitėjo... Bet kartu ir baimė jų širdis šaltai pirštais gnai-bė... Gnai-bė ir kaž-koks šurpus — nepaprastas prijautimas...

— Jau girdėt netoli... — tarė Žilvitis pusiau pašnabždomis susijaudinusi balsu. Viktoras krūptelėjo. Jis tarsi prabudo iš sapno...

— Bet turim atydziai žiūrėti, kad būtų vežime tik vienas. Juk gali būt policininkai civiliai apsitaisę — kalbėjo Viktoras.

Ir štai išlindo pro eglyną pora arklių su ilgabrikiu. Pirmagaly važnyčiojo žmogus ilindęs į didelę kaimišką sėrmėgą. Vežime buvo pusiau drobynas šiaudų. Ir lyg kaž kas po šiaudais pūpojo. Viktoro krūtineje kaž kas virte virė... Jis baisiai nenorėjo puliti atvažiuojantį žmogų... Viktorą kažkokia baimė nupurtė... Bet kartu kasdieninis įpratimas ir sužvėrėjimas kuštėjo savo... Jam kuštėjo, kad tik šiandien... Tik da vieną sykį ir paskui jau galėsi mesti tą nedorą darbą... Jam taip kuštėjo, kaip kad visiems geidulių žmonėms kušta nuodėmės...

Ir nē nesijuto Viktoras, kaip šoko iš eglyno, sušukdamas dusliu balsu:

(Bus daugiau)

LIETUVIŠKI BONAI
Mes mokame aukščiausias
marketo kainas. Neparduok
pirn negu pasiteiraisit pas
mus. Rašykite:
**KURT H. SCHURIG
& CO.**
50 Broadway New York

NEW YORK-KLAIPEDA
PER GÖTHEBORGA SVEDIA
**SVEDŲ
AMERIKOS
LINIJA**

Iš Gothenburgo į Stockholmą kelionė elektriniais traukiniais ima 6 valandas, per gražiąją Svediją. Ši kelionė jungia mūsų Atlanto ir Klaipėdos ir Stockholmo tiesiog plaukiojimo pėdos ir Stockholmo tiesiog plaukiojimo naujas laivas "MARIEHOLM." Kelionės laikas 24 valandas.

ISPLAUKIA IS NEW YORKO "Gripsholm" . . . . . spalių 30 Drotningholm . . . . . Lapkr. 17 Gripsholm . . . . . Gruodžio 8 Drotningholm . . . . . Sausio 12
Kreipkitės į vietinį agentą, arba: **SWEDISH AMERICAN LINE** 21 State St., New York, N. Y.

KLAUSKITE KATALOGO SIENINIŲ KALENDORIŲ 1935
Lietuviški, religiški ir kitoki. Labai gražūs dėl savęs arba Lietuvon pasiųsti.
JONAS Kerdiejus
652 Broadway, South Boston, Mass.

I LIETUVĄ
(Tik vienas persėdimas Copenhagoje)
Nuolatiniai išplaukimai Patogi kelionė
Kalėdinė Ekspursija Laivų "FREDERIK VIII" iš New Yorko
Gruodžio 8-tą dieną Ekspursijos vadovas **K. FALCK RASMUSSEN**
DIDELIS NUPIGINIMAS specialiu į abi puses Ekspursinių Laivakorčių
Kai naujas išplaukimo sąrašas 1935 metams gaunamas pas autorizuotus argentus arba ofisuose
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
27 Whitehall Street, New York

PAIN-EXPELLER
Visokiams muskuly skausmams palengvinti naudokite **ANCHOR PAIN-EXPELLER**
Pain-Expelleris visumet palengvina skausmus
KILLS PAIN

Nervuotas — Susierzinęs? Štai Greita Pagelba
Kam būti nervuotam ar susierzintam? NUGA-TONE suteiks greitą pagelbą. Tai yra tiesus nervų tinklinis tonikas ir veikia akstinu visai nervų sistemai. Nervingumas daro žmones erziais ir nemalonais. Suvaldykite savo nervus su NUGA-TONE ir greitai užmiršite bėdas. NUGA-TONE neturi prasto skonio. Jis yra plokštelė formoje ir lengvas priimti. Paimkite viso mėnesio tyrtytą už Vieną Dolerį. Jei rezultatai nepatenkinti, jūsų pinigai bus sugrąžinti. Parduoda ir garantuoja visi aptiekoriai. Neatidėliokite — gaukite bonką šiandien. Vengkite pamanyti. Reikalaukite tikro NUGA-TONE.
Nuo užkietėjimo imkite — UGA-SOL — Idealiu Liuosotoja vidurių 25c. ir 50c.

BROOKLYN, N. Y.
Žinios iš Šv. Jurgio Parapijos
Pereitą sekmadienį mūsų kunigai paskelbė, kad spalių 28 (Kristaus Karaliaus šventė) prasidės 40-ties valandų atleidai ir ragino visus žmones naudotis tais atleidais.
Taip pat paskelbta, kad prasidės lietuvių kalbos pamokos parapijos vaikučiams ir tėsiai kiekvieną šeštadienį nuo 10:00 val. ryte iki 12-tos val. dienos.

KORESPONDENCIJOS
IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

NEWARK, N. J.

Vilniaus Pagrobimo Minėjimas

Spalių 7-tą, vakare Lietuvių Šv. Jurgio d-jos salė, susirinko daug tikrųjų lietuvių, kad atitinkamai bendromis jėgomis minėti Vilniaus pagrobimą.

Programą atidarė bendro Newarko lietuvių komiteto pirmininkas p. V. Ambrazevičius pakviestas šv. Cecilijos chorą, kuris vedamas muz. A. Stanšauskui, sugiedojo Lietuvos ir Vilniaus himną.

Kalbėtojais buvo: M. J. Viniakas iš New Yorko ir "Amerikos" red. Kazys P. Vilniškis iš Brooklyno. Taipgi kalbėjo vietiniai: kun. I. Kelmelis ir A. S. Trečiokas. Visų kalbos buvo atitinkamos Vilniaus pagrobimo programai.

Po kalbų p. K. P. Vilniškis perskaitė rezoliucijas Vilniaus ir Klaipėdos reikalais, kurias susirinkusieji priėmė vienbalsiai. Išlaidų padengimui buvo renkamos aukos. Aukojų po \$1.00: Vincas Boreika, S. F. Gudas, J. Kralikauskas, V. Ambrazevičius, A. S. Trečiokas, kun. I. Kelmelis, D. Janulis ir J. Gerolis. Viso \$8.00. Smulkesnių surinkta \$3.00. Sykiu gauta \$11.00.

Nutarta paskelbti per lietuvių spaudą sekančias rezoliucijas:

UŽUOJAUTA VILNIECIAMS

Atsižvelgiant į tai, kad nuo dienos, kada Lenkija klasta aplėšė nuo Lietuvos Sostinę Vilnių iki šiol visame Vilniaus krašte yra persekiojami, spaudžiami ir dažnai žudomi nekalti lietuvių kilmės piliečiai, uždaromos jų švietimo organizacijos, prieglaudos ir mokyklės, mes Newarko ir apylinkės lietuviai, susirinkę paminėti 14-tas Lietuvos sostinės Vilniaus išplėtimo metinės sukaktuves, griežtai smerkiamės lenkų vandaliską elgesį, ir broliams vilniečiams, kenčiantiems lenkų persekiojimus bei smurtą, reikiame savo brolišką užuojautą. Kartu pasidame budėti jūsų išvadavimo sargyboje ir linkime ištvėrmės, belaukiant tos valandos, kada teisingumo kardas pakirs lenkų smurto režejus ir išlaisvins mūsų SOSTINĘ VILNIŲ.

KLAIPĖDOS REIKALU

Amerikieš lietuviai, kurie nemazai moraliai ir materialiai pagelbėjo besikuriančiam ir iš po karo gruvėsių besikeliančiam nepriklausomai Lietuvai, negalėjo suprasti Lietuvos Vyriausybės elgesio vokiečių atživių Klaipėdoje, kurie varė akypliškišką ir kraštui pragaištingą darbą.

Bet Amerikos lietuviai su džiaugsmu sutiko pirmą žinią, kai teisingai ir griežta Klaipėdos gubernatoriaus dr. Navako ranka sudraudė išdidu mės sergančius Vokietijos fanatikus ir priverė pildyti visiems prideramus krašto įstatymus.

Mes, Newarko ir apylinkės lietuviai, susirinkę į masinį susirinkimą lietuvių šv. Jurgio d-jos salėn, spalių 7 d., 1934 m. sveikiname Klaipėdos gubernatorių dr. Navaką už jo žygi Klaipėdos krašte ir linkime drašos ir ištvėrmės kovoje su vakarų hūnais už Lietuvos krašto geovę.

(Pasirašo) Newarko ir apylinkės Liet. Bendras Komit.: V. Ambrazevičius, pirm., S. F. Gudas, išd. ir A. S. Trečiokas, sekr.

Patartina visiems tėvams leisti savo vaikučius pasimokinti savo prigimtos kalbos. Rap.

NEW HAVEN, CONN.

"Nesipriešink"

Spalių 7 dieną mūsų mieste įvyko Moterų Sągos Conn. apskrities metinis suvažiavimas, į kurį suvažiavo skaitlingas pulkelis delegačių.

Po suvažiavimo įvyko vakariėnė delegačių pagerbimui, kurioje dalyvavo visos vietinės kuopos narės.

Tą patį vakarą vietinė kuopa surengė linksmą vakarą, kuriame suvaidino juokingą veikalą "Nesipriešink." Vaidino visi mūsų jauni meno mėgėjai. Tėvo rolę vaidino Antanas Zaromskas, Motinos — Marijona Jokubaitė, Dukters — Aldona Lukoševičiūtė, Tarnaitės — Ona Jokubaitė, Adomo — Kazys Zaromskas, Balandžio — Alekas Gedrimas.

Apskritai, visi vaidilos savo roles gerai atliko.

Užsibaigus vaidinimui, jaunų vyrų kvartetas — A. Zaromskas, K. Zaromskas, A. Gedrimas ir S. Kreipavičius sudainavo kelias dainas, akompanuojant mūsų vargonininku V. Stasevičiumi. Dainos pavyko puikiai, nes tą liudių gausis aplodismentai.

Sio vakaro vedėjas buvo gerb. kun. V. P. Karkauskas.

Pasibaigus programai, prasi-dėjo šokiai prie smagaus orkestro. Visi seni ir jauni smagiai šoko ir linksminos.

Žmonių prisirinko pilna svetainė; jau senai pas mus tiek matyta.

Kiekviename mieste randasi žmonių, kurie palaiko judėjimą, arba suka veikimo ratą. Pas mus Marijona Jokubaitė iš jaunystės dienelių energingai veikia ir vadovauja visuose svarbesniuose parengimuose ir skatina kitus prie veikimo. Prieš surengimą šio vakaro p-lė Jokubaitė daug trūso pridėjo, nes pati dalyvavo vaidinime ir kitus mokino.

Jaunimas, kuris susiklausyme dirbo minėto veikalą pastatymui vertas pagyrimo.

Mačiau, kad sąjungietės apskriai dirbo, ypatingai Markūnienė, Čapokienė, Januškiene, Sidlauskienė ir Norkūnaitė. Daugiau tokių vakarų!

Ten buvęs

A. a. Karolis Garbačiauskas

Spalių 14 d. šių metų mirė p. Karolis Garbačiauskas. Spalių 17 d. palaidotas su bažnytinėmis apeigomis iš lietuvių šv. Kazimiero bažnyčios. Kun. V. P. Karkauskas suteikė paskutinius patarnavimus.

Velionis paliko nuliūdime savo žmoną Bronę su trimi sūneliais ir dviem dukrelėm.

Karolis ilgus metus pragyveno New Havene, buvo geros katalikų ir labai linksmo būdo, tad turėjo nemažai pažįstamų ir draugų. Visi dabar apgailestaujami netekę savo linksmaudžio draugo.

Garbačiauskas kilęs iš Kauno rėdybos. Prieš išvažiavimą į Ameriką buvo vedęs ir paliko Lietuvoje žmoną su mažu sūneliu ir dukrelė. Žmona Lietuvoj mirė palikdama du našlaičius, kuriuos giminės auklėjo, o Karolis čionai Amerikoje vedė antrą žmoną Bronę Marcioniūtę ir susilaukė vieną dukrelę ir du sūnelius ir labai gražiai gyveno. Buvo pasiturintis žmogus. Paliko du nuosavus namus geros vietos. Šiemet ką tik susilaukė savo sūnaus ir dukrelės atvažiavusių iš Lietuvos. Nelaimė, neligai teko džiaugtis savo svetiliais bei vaikams savo brangių tėvelių, reikėjo skintis ant visados ir palydėti į amžiną tėvynę.

sios ir net parūpindavo privatiškų mokytojų mokiniui lietuvių kalbos bei rašliavas. Vyriausia dukrelė Elžbieta labai gerai lietuviškai skaito ir rašo. Lai Dievas duoda amžiną ramybę, o šeimynai paguodą ir laimę!

Girdėjau, A. Stanišauskas jau sveiksta. Kelias savaites išgulė ligoninėj, nes turėjo didelę vidurių operaciją. Veliju visiškai pagijimo ir laimingai pargrįžti pas savo šeimynelę.

Darbai dar vis silpnai eina, norinti darbo gauti negauna. Bizniai vieniems gėrėja, kitiems blogėja. Kai kuriems mūsų lietuviams biznieriams darbininkus permainius ir biznis nupuolė žemyn. Peiktinas dalykas yra pas mūsų katalikus biznierių, kad pirmindinėja prie savo biznio nekatalikų darbininkus. Katalikų yra gana patyrusių darbininkų, kurie galėtų sąžiningai dirbti ir gerą pelną daryti. Meškutis

DETROIT, MICH.

A. A. Juozo Naujalo Paminėjimas

Kadangi klebonas kun. J. Čižauskas ir artistai Jonas ir Marijona Čižauskai buvo labai artimi a. a. komp. Naujalo bičiuliai, tad jam mirus, su parapijos choru surengė koncertą, parodydami gilią užuojautą velionio šeimai ir visai lietuvių tautai.

Programą susidėjo vien tik iš a. a. komp. Naujalo kūrinių.

Pirmiausia gražią kalbą apie velionį pasakė klebonas kun. J. Čižauskas. Antras kalbėtojas buvo kun. V. Masevičius iš šv. Petro parapijos.

Programą išpildė šiaip:

1. "Kad skausmas tau širdi," "sonetas" — išpildė artistas Jonas Čižauskas. Apie jo dainavimą netenka daug ką rašyti. Jis visiems žinomas ir visų mėgiamas artistas.
2. "Nesegk sau rožės" — duetą išpildė M. Petrokaitė ir R. Valatka.
3. "Lopšinė" — solo Agota Juodsnukiūtė.
4. "Nokturna" — piano solo — klebonas kun. Juozas Čižauskas.
5. "Meilė Tėvynės Nemari" — duetą išpildė Stasė Bukšaitė ir Agota Juodsnukiūtė.
6. "Oi neverk, motušėle," solo — Jonas Čižauskas.
7. "Caligaverunt" — dvigubas kvartetas.
8. "Sanctus ir Benedictus" (iš a. a. komp. Naujalo paskutinių parašytų mišių dėl Eucharistinio Kongreso, kuris įvyko Kau-nu šią vasarą). "Kur banguoja Nemunėlis," "Jaunimo giesmė" — išpildė parapijos choras vedamas Jono Čižausko, pianu pritarantis kleb. kun. J. Čižauskui.

Choras išpildė programą labai gerai, ypač mišių ištraukas. Svetimtaučių tarpe buvo girdėtis išsireiškimai: "tai bent choras..." "graži muzika..." ir t. p.

Žmonių prisirinko pilna svetainė. Atsilankė įžymių muzikų, garsus vargonininkų ir kompozitorių svetimtaučis Rene L. Becker su sūnum irgi muziku, ir daugiau. Dalyvavo ir kun. K. Valaitis.

Paminėjimas a. a. Juozo Naujalo baigėsi Lietuvos Himnu. Išsėkis ramybėsje, garbingas mūsų tautos muzikos tėve!

Tylutė

Muz. J. Čižausko rūpesčiu, net trijose bažnyčiose per sekančias Kalėdas bus išpildyta a. a. komp. Naujalo Eucharistiniam Kongresui parašytos mišios. Būtent, Šv. Sakramento milijono dol. vertės airių bažnyčioj, kur vargoninkauja pasaulinis kompo-

torius Renė Becker; ir Holy Redeemer milžiniškoj bažnyčioj, kur vargoninkauja prof. D. A. Morel bei šv. Jurgio lietuvių bažnyčioj. Abu minėti muzikai (muz. J. Čižauskui parodžius minėtas mišias) taip buvo sužavėti, kad tuoj pasiuntė p. Naujalui savo komplimentus, už ką abu aplaikė nuo kompozitoriaus po kopiją šių mišių, su padėka.

Neprošalį čia priminti, kad šv. Sakramento bažnyčioj jau dabar yra vartojam a. a. komp. Naujalo keturiems vyriškiems balsams "Šv. Kazimiero" mišios.

Gal pirmą kartą Amerikos lietuvių istorijoj vartojama mūsų kompozitorių muzika svetimtaučių bažnyčiose.

Muz. J. ir M. Čižauskai aplaikė pakvietimą dalyvauti Detroito "Tarptautiškoj Muzikos Šventėj." Sykiu pakviestas ir šv. Jurgio parapijos choras.

Kad mūsų choro paskutiniai pasirodymai svetimtaučiams patiko, galima suprasti iš šios pakvietimo dalies:

"We are most eager to have the St. George's Lithuanian choir take part in this festival."

Parapijos choras po vadovystės muz. J. Čižausko jau pradėjo mokytiš žieminio sezono muzikos programą. Rengiamasi statyti komp. Žilėvičiaus operetę "Lietuvaite."

Moterų Sągos 54 kuopa rengia maskaradinį vakarą, kortų lošimą ir banco spalių mėn. 30 d., antradienį, 7 val. vakare.

Rengimo komisijoj darbuojasi A. Vizgaitienė — pirm., J. Medinienė, V. Čepulionienė, M. Vaičiūnaitė ir E. Mikalioniė. Pirm. J. H. M.

BRADDOCK, PA.

Šis-tas iš mūs kampelio

Pas mus praeitą savaitę dar-bavosi keli vyrai bažnyčios aptaisyme, tai išdažė (apmaliovojo) iš lauko pusės kur reikėjo, kryžius ant bokšto buvo jau visai nusviręs, pasenęs, tai atnaujino ir puikiai sidabrinę spalvą uždėjo. Dabar atrodo kur kas kitaip.

Sunkiai pasidarbavo J. Jusėnas, J. Visockis, J. Sargautis, o dažu nupirko ir paukojo K. Bartašius. Tad mūs klebonas pasidarbavusiems gražiai padėkojo.

Pas mus čionai neseniai atidare banką, kuris buvo uždarytas suvirš du metu, būtent, Braddock Trust Company.

Žmonės atidarymo laukė nekantriai, nes daug ir iš mūs lietuvių turėjo pinigų tam banke. Išmoka keturiasdešimtą procentą, o likusius tai žada išmokėti vėliau, gal net už poros metų, jeigu jiems pasiseks savo paskolą atgauti.

Pas mus per ištisą spalių mėnesį kas rytas susirinkę į bažnyčią tretininkės kalba dalį ražančiaus. Gražus pavyzdys.

Mūs klebonas užsakė bingo ir prašė visų atsilankyti, nes sunkiai verčiasi, daug išlaidų, o mažą pajamų.

Darbai pas mus vėl labai nu-silpnėjo, kai kurie dirba po vieną dieną į savaitę, ar visai nei vienos negauna; kitus tai visai atleido iš vietinės dirbtuvės. Žmonės susirūpinę, suvargę, gal jau nebus nei galo tai bedarbei. Vyrai nutrynė gatvių kampus bestovėdami, o namie kedės besėdėdami. Toki stiprius vyrai galėtų dirbti smarkiausiai. O gal kaip pasens, tai darbu atsiras, bet jau negalės dirbti, bus bejėgiai seneliai.

Vijurkas

ROCHESTER, N. Y.

Parapijos "New Deal" Vakariėnė Nepaprastai Gerai Pasisekė

Sekmadienį, spalių 14-tą, įvyko didelė parapijos vakariėnė, kurioje dalyvavo tiek daug žmonių ir svečių, kad nesutilpo visi atsilankiusieji.

Si vakariėnė buvo pradžia mūsų parapijos "New Deal," nes jau pradėtas didelis darbas — nauja šv. Jurgio bažnyčia. Visi džiaugėsi, kad jų visų senas troškimas ir viltys bus neužilgo išpildytos. Tik dabar mums visiems reikia kuo gražiausios vienybės ir sutikimo šiame dideliame užsimojime — visi seni ir jauni turime sukaupti savo jėgas ir dirbti dėl mūsų naujos gražios ir didesnės šv. Jurgio parapijos, kuri tikrai bus viena iš gražiausių lietuvių kolonijų visoje Amerikoje. Lai ne vienas neatsilieka šiame kilnia-me darbe.

Vakariėnė buvo sujungta su Vilniaus švente. Pasakyta daug gražių kalbų. Ponas Svetikas, Vilniaus Vadavimo Sągos pirmininkas Rochester'yje kalbėjo apie Vilnių. Kalbėjo mūsų visų mylimas dvasios vadas kun. Jonas Bakšys, kuris džiaugiasi, kad visi parapijiečiai remia jį ir drauge visą mūsų parapiją. Kun. J. Vanagas, iš New Jersey, buvo svečias vakariėnėje ir jisai taipogi kalbėjo. Be to, jis atlaikė sumą ir pasakė nepaprastai gražų pamokslą.

Visi Rochesterio lietuviai, pirmyn į darbą! Parodykime visiems, kad Rochesterio lietuviai yra tikrai susipratę tikičiai ir tautiniai. Visi dirbkime vienybėje dėl NAUJOS ŠV. JURGIO PARAPIJOS.

Spalių 25-tą prasideda šv. Petro ir Povilo parapijos bazaras. Jau moterys darbuojasi, vaikšto po pirkėjas, kolektoja; žodžiu, rengiasi, kad visais žvilgsniais turėtų pasisekima ir kuo daugiausia pelnytų. Vietinis

Nauja Studentų Kuopos Valdyba

Šv. Jurgio parapijos studentų kuopos įvyksiamė susirinkime, antradienį, spalių 16 d., buvo išrinkta valdyba kitiems metams: dvasios vadas — kun. Jonas Bakšys, pirmininkas — Bernardas Rumbutis, vice-pirmininkais — Enoch Urbonas ir Alfred Sturgis; sekretorė — Julė Jurgelionytė; išdininė — Katryna Nevidanskaitė; finansų sekretorius — Juozas Cickevičius.

Valdyboje išrinkta labai darbštūs asmenys ir tikimasi, kad mūsų parapijos studentų kuopa augs dar didyn ir smarkyn po gerb. studento pirmininko Bernardo Rumbučio vadovybe. Jisai buvo vienbalsiai išrinktas visų narių ir yra pasižymėjęs savo dideliu darbštumu.

Visi į šį linksmą balių...

Sekmadienį, spalių (Oct.) 28 d., 6 val. vakare, šv. Jurgio parapijos svetainėje, Rochester Lietuvių Demokratų Klubas rengia didelį "Candidates Nite" su nepaprastai skania lietuviška "kopūstų ir dešrūkių" vakariene. Bus daug ir kitokių linksmy ir įdomių siurpraizų.

DAYTON, OHIO

Kitose lietuvių kolonijose spalių 9-ta buvo apvaikščiujama, gi Daytonė tame reikale visai nieko nerengta. Tur būt, užmiršom tėvynės meilę.

Spalių 22 d. š. m. šv. Kryžiaus parapijos mokykloje prasidėjo lietuvių kalboje pamokos, kurias Kazimiero parapijos "gaspadorius" pavelijo laike mišių parinkti aukų Dariaus ir Girėno paminklui. Surinkta suvirš 30 dolerių. Pats veikėjas Kazys Dryža ir dar kelias asmenų pridėjo ir sudarė 40 dolerių. Kazys Dryža juos pasiuntė prof. Mykolo Biržiškos vardu Dariaus ir Girėno paminklo statymo komitetui. Žinia, Lietuvos veikėjai su atsakymais nesiskubina, tai ir tas atsakymas ilgokai už-truko Kaune. Dėl tų aukų čia atsirado įvairių kalbų ir įtari-nėjimų. Tačiau galų gale atsakymas atėjo; jis buvo iš Kauno išsiųstas rugsėjo 22-ą, 1934.

WATERBURY, CONN.

Atvyksta J. E. Vyskupas T. Matulionis

Šiomis dienomis gavau labai linksmą žinutę, kad į Waterbury šio mėnesio 28-tą (Kristaus Karaliaus šventėje) atvyksta didžiai gerbiamas J. E. Vyskupas Matulionis.

Gerb. klebonas kunigas Valantiejus buvo nuvykęs su J. E. Matulioniu pas vietinį vyskupą McAuliffe ir tenais supažindino su J. E. Eksceklencija ir vietinis vyskupas jį labai nuolankiai ir gražiai priėmė ir davė visišką laisvę Hartford'o diecezijoje lietuvių parapijose laikyti pontifikalines (vyskupo mišias). Spalių 28-tą J. E. Eksceklencija atlaikys sumą 11 val. su keturiais kunigais ir pasakys pamokslą.

Waterbury'jo ir apylinkės lietuviai katalikai! Malonėkite atiteiti, pamatyti ir išgirsti gyvą kankinį!

ELIZABETH, N. J.

Mūsų bažnyčioj lankėsi J. E. Vyskupas T. Matulionis.

Šv. Vardo (Holy Name) draugijos parade lietuvių grupė šiemet buvo bene skaitlingiausia tarp visų maršuojančių parapijų. Lietuvių maršuojujų buvo per virš šešių šimtų (670). Turėjo savo beną.

L. B. and Loan Association šiemet išmokėjo du nuosimėju dividendo. Ženklas, kad laikas pagerėjo.

Spalių 25-tą prasideda šv. Petro ir Povilo parapijos bazaras. Jau moterys darbuojasi, vaikšto po pirkėjas, kolektoja; žodžiu, rengiasi, kad visais žvilgsniais turėtų pasisekima ir kuo daugiausia pelnytų. Vietinis

PHILADELPHIA, PA.

Iš Šv. Jurgio Parapijos

Kaip teko sužinoti, tai kun. Ig. Zimblio sukaktuvių paminėjimo komitetas intensyviai darbuojasi. Tarkininkais jis igijo šv. Kazimiero ir šv. Andriejaus parapijų gerb. klebonus. Jie apsiėmė išparduoti kiekvienas po šimtą bankietų tikiety. Todėl komitetas turėjo duoti spausdinti, kaip priedą prie ankščiau spausdintų 500, da 300 su viršum. Girdėjau, p-lė Natalija Mockeliūnaitė iki šio laiko — spalių 12-tos pati viena jau pardavė šimtą tikiety. Jei tas teisybė, tai valio už jos uolią darbuote!

Kilnių Moterų Darbuotė

Šv. Jurgio parapijos grupė moterų-darbuotojų, sekmadienį, spalių 14, suruošė šv. Jurgio parapijos svetainėj gražų vakarėlį — card and radio party. Šis vakarėlis gryno pelno atnešė suvirš 70 dolerių; tai dalį tų pinigų jos paukojo sesutėms-vie-nuolėms, o kas liko — šv. Jurgio parapijai.

Suinteresuotų Dėmesiai

Praslinkus mėnesiui po tragingos Dariaus ir Girėno mirties, vietinis veikėjas, Kazys Dryža, užprašė už jų vėles šv. mišias.

Kun. Alauškas, tuolaikinis šv. Kazimiero parapijos "gaspadorius" pavelijo laike mišių parinkti aukų Dariaus ir Girėno paminklui. Surinkta suvirš 30 dolerių. Pats veikėjas Kazys Dryža ir dar kelias asmenų pridėjo ir sudarė 40 dolerių. Kazys Dryža juos pasiuntė prof. Mykolo Biržiškos vardu Dariaus ir Girėno paminklo statymo komitetui. Žinia, Lietuvos veikėjai su atsakymais nesiskubina, tai ir tas atsakymas ilgokai už-truko Kaune. Dėl tų aukų čia atsirado įvairių kalbų ir įtari-nėjimų. Tačiau galų gale atsakymas atėjo; jis buvo iš Kauno išsiųstas rugsėjo 22-ą, 1934.

Kazys Vidikauskas

CLEVELANDO ŽINIOS

NEISDILDOMAS ĮSPŪDIS 40 VAL. ATLAIDŲ SV. JURGIO BAZNYČIOJ

Lyg auksu žvilgančių šydronu pridengtas, geltonų gėlių pluošktais apstatytas, didysis altorius traukė maldininkų akis.

Daugybė žvakių ir šimtai tokios pat spalvos lempų sudarė žėrejančių gėlių aukurą. Lyg žvaigždžių vainiku, skliauto formoje, apdabinta cimborija, kur buvo išstatytas šv. Sakramentas, buvo to viso grožio širdimi.

Trečią dieną iškilnių geltonos gėlės buvo pakeistos raudonos spalvos gėlėmis ir tokios pat spalvos lempomis.

40 val. iškilmingas pamaldas pradėjo gerb. klebonas kun. V. Vilkutaitis, o visų trijų dienų rytais ir vakarais sakė pamokslus Tėvas Dominikonas Pauliukas. Gerb. svečių kunigų buvo — kun. J. Sadauskas, kun. Miševičius, kun. Karužiškis, kun. Petreikis, kun. Andžiulaitis, šv. Jurgio parapijos vikaras, ir keli vietiniai svetimtaučiai kunigai.

Per visas tris dienas Tėvas Pauliukas savo griausmingu balsu, rinkiniais žodžiais nepaprastai klabeno į maldininkų širdis. Jo pamokslai darė didelę įtaką ir klausytojus. Žmonės sako, kol gyvi bus neužmirš jo žodžių.

Nuo 5:30 rytu ir per visas dienas daugybė žmonių lankė bažnyčią. Šimtai priėjo prie Dievo stalo. Vakaraus ypatingai buvo daug žmonių.

Tokios minios akyvaizdoje, lengvais žingsniais, pasirodo raudonais-baltais rūbais apsirengę bernaiciai, kurie poromis išėina iš zokristijos ir susėda į jiems paskirtas vietas. O kaip daug jų buvo! Koks nepaprastai gražus reginys.

Tuomet tai pasigirsta iš kažin kur aukštai gražiausias smuikos balsas vargonų lydimas. Tai verkia, tai dejuoja tas balsas, tai vėl, rodos, dangiško džiaugsmo šypsena išblaivina tą liudesi... ir susijungia tas gražiausias smuiko balsas su žmonių maldomis...

Mišparus giedojo berniukų choras prie altoriaus, suaugusių choras prie vargonų.

Seni žmonės clevelandiečiai sako, kad jiems dar niekuomet neteko matyti tiek daug asistės ir apskritai dalyvių laike procesijos, kiek buvo per šias 40 val.

pamaldas. Tik presbiterijoj vien bernaicių buvo virš aštuoniasdešimt, be jų mokyklos mergaičių ir berniukų du šimtai keturiasdešimt. Keliolika kunigų. Apskritai, procesija lydėjo virš trijų šimtų asistentų.

Nepaprastas vaizdas susiformavo, kuomet prie altoriaus patarnautojai su žvakėmis poromis ir grupėmis sudarė milžinišką kryžių... Suūžė vargonai, choras gieda "Garbė ir šlovė," varpai skamba, procesija labai išlengva eina, nepaprastai didelė minia suklaupta.

Per visas tris dienas rytais giedoją šv. Jurgio parapijos mokyklos mergaitės, vakarais mišparus giedojo berniukai ir suaugusių choras. Taipgi per visas tris vakarus griežė smuika Vincas Greičius (jaunasis).

Jeigu šios 40 val. iškilnės buvo taip didžiai įspūdingos, tai dėka suvienytoms pajėgoms, būtent, mokytojoms seserims, pranciškonėms, parapijos komitetui, bažnytiniam chorui, bernaicių ir mergaičių chorams. Bet už vis labiausia šiam dalykui buvo pasidaruota gerb. kleb. kun. V. Vilkutaitis. Visame kame buvo permatoma jo patvarkymas, patarimai, užžiūrėjimas ir rūpestingumas.

Pagaliaus šv. Jurgio parapijos žmonės parodė dorovingumą, palankumo ir ištikimybės bažnyčiai savo gausių atsilankymu.

Kitame numery tilps šių 40 val. iškilnių aprašymo tęsinys. Lietuvos ainy

SMIČAMS RENGTA VAKARAS PAVYKO

Spalių 13-tą LRKSA. 142-roji kuopa, garborės Adelės Jakubauskienės ruimingoj rezidencijoj, Jurgio ir Onos Smičų naudo, išsirengė gražų vakarą, kuris labai gerai pavyko.

Žmonių prisirinko daug ir įvairių dovanų prinešė — vieni lošėjams, kiti Smičam.

Tas parodė labai gražų palankumą už Smičų darbuotę. Galima pasakyti, kad nėra kitų tokių nuolatinių bilietų pardavinėtojų, kaip Ona Smičienė. Ji darbuojas parapijos ir įvairių katalikiškų draugijų parengimams.

Pereitą vasarą buvo labai didelis įvairių tautų katalikų bendras laimėjimas. Buvo knygutės po 12 tikiety ir Smičienė parduo 19 knygutę. Pusę pelno gavo ir mūsų parapija. Tai gražus

darbas ir didelis pasišventimas negailint savo brangaus laiko geriems naudingiems darbams. Pola

VILNIAUS UŽGROBIMO PAMINĖJIMAS

Spalių 16 d. šv. Jurgio parapijos salėj Federacijos 30 skyrius surengė Vilniaus užgrobumo paminėjimui vakarą su pralabomis ir dainomis. Nors tai buvo pirmas šio naujai įsisteigusio Kat. Federacijos 30 skyriaus darbuotės žygis, bet jis buvo dvasiniai sekmingas.

Programa, kurią sumaniai vedė adv. P. Česnulis, buvo tvarkingai surėdyta. Trijų kalbėtojų tarpusnia buvo išspraudyta gražių dainų, kurios įvairino programą. Ona Mihelienė, kaip pirmutinė vakaro kalbėtoja, trumpais ruožais nušvietė Federacijos tikslą ir jos uždutį ir patarė visoms clevelando kat. draugijoms federuotis arba jungtis į tą didžiulę katalikų armiją ir būti jos aktualiais religijos ir tautybės žadintojais ir kovotojais.

Antras kalbėjo klebonas V. Vilkutaitis nušviesdamas Vilniaus pastatymo istoriją ir pabrėždamas lietuvių nerangumą tautiškuose reikaluose. Per tą savo nerangumą, tęsė kalbėtojas, gal mes ir nešame svetimųjų jungus.

Trečias ir paskutinis kalbėtojas naujos par. klebonas A. Karužiškis davė didelį papeikimą mūsų tautos išgamos, kaip žilukovskiui, Pilsudskui ir kitiems, kuriems pakvipo lenkų bajorizmas ir išsižadėjo savo motinos Lietuvos išplėšdami iš jos net pačią širdį — sostinę Vilnių. Jis sakė tas pats dedasi ne tik ten už vandenynų, bet ir šičia Amerikoj, kur išsižadama savo kalbos, papročių ir tikėjimo, o net ir savo tikrą pavardžių, kurias išmainoma ant visokių Millerių, Smithų, Johnsonų ir tt.

Tarpe kalbų šv. Jurgio parapijos bažnytinio choro nariai tai solgais, tai duetais, tai kvartetais ir oktetais gražiai pamargino programą. Ypač broliai Hollišiai iš Akrono gerai pasirodė su savo duetais ir kvartetais. Pabaigoje visi dainininkai ir publika dainavo "Lietuva."

Laikė 10 min. pertraukos paroduota už \$5.00 Vilniaus pasų arba ženklielių. Apskritai pasakius, Kat. Federacijos 30 skyrius padarė gerą pradžią savo tolimesnei darbuotei. Rap.

Moterų sąjungos 26-tos kuopos vakariene

Spalių 14 d. Moterų Sąjungos 26 kuopa iškėlė labai puikų bankietį šv. Jurgio parapijos svetainėj pagerbimui savo naujų narių. Ir ištikro buvo puiki vakariene. Trys ilgi stalai buvo apkrauti įvairiais skaniais valgiais, iš kurių buvo galima spręsti sąjungiečių šeiminių gabumus.

Žmonėms susėdus prie stalų ir klebonui kun. V. Vilkutaičiui atkalbėjus maldą, prasidėjo vakariene. Valgant vieni šnekėdavo apie Pensylvanijos kasyklas, kiti apie Lietuvą, o treči gerėjosi puikiu estrados uždangos piešiniu, kur vaizduojama Nemunu plaukiantys triptai, statūs kalnai ir šiaudais dengti triobesia. O virėjos tik neša ir neša kepsnius iš virtuvės, vieną garsenį už kitą.

Lėkštėms aptuštėjus prablyba kuopos pirm. p. Martišauskienė pabrėždama šios vakarienės tikslą ir pristatydama kun. V. Vilkutaitį, kuris labai pagyrė vakariene ir jos rengėjoms davė

daug kredito, patardamas neužmiršti kada nors ateityje surengti lietuviškų valgių — dešrų ir kopūstų vakariene, nes, sako, tai sveikiausi ir labiausiai lietuvių mėgiami valgiai. Paskui kalbėjo kun. J. Andžiulaitis, kun. A. Karužiškis ir adv. P. Česnulis. Jie visi gyrė moteris už jų darbštumą ir sumanumą. Adv. Česnulis išsireiškė, kad jei kas palaikys Amerikoj lietuvių, tai mūsų moterys.

Po vakarienei kun. Vilkutaitis prisėdo prie piano ir užrėžė "Lietuva." Visi aplinkui stovinti traukė himną ir kitas dainas. Paskui eita prie šokių ir kortavimo. Stalų čempionai gavo gražias dovanas. Apie vidurnaktį visi patenkinti skirstėsi ir ejo namo.

Buvo suvirš šimtas žmonių. Be kunigų matėsi: "C. Ž." leidėjas P. Šukys su žmona, seni veikėjai Mušinskai, Vilimaičiai, Stepulioniai, Mulioliai, Povyločiai, Zuknevičiai, muz. Greičiai, p. Ziaunys ir kiti. Buvo kelios poros net iš Akrono: broliai Hollišiai, Pūkai ir kiti.

Sotus

IS SODALIEČIŲ VEIKIMO

P. N. Pagalbos parapijos merginos sodaliets laikė mėnesinį susirinkimą spalio 5 d. Pirm. A. Rakauskaitė atidarė susirinkimą maldą.

Spalių 30 d. sodaliets rengia maskaradinius šokius bažnytinėj svetainėj. Bus dovanos kortuotojams, taip pat gražiausia ir juokingiausia apsi rengusiems. Pelnas parapijai. Įžanga 25c.

Į komisiją išrinkta H. Šukaitis, A. Rankin, T. Babarskaitė, M. Špokas, M. Šukaitis; prie tikietų H. Palonis, S. Ivinskaitė.

Sodaliets laiko savo susirinkimus ketvirtadienį prieš pirmą sekmadienį kiekvieną mėnesį ir eina prie šv. Komunijos kas pirmą sekmadienį mėnesio.

Į sodaliets valdybą įeina A. Rakauskaitė — pirm., H. Palonis — vice pirm., T. Babarskaitė — fin. rašt., S. Ivinskaitė — prot. rašt., Adelė Petkus — padėjėja. Marių Zvaigždė

AMŽ. ROZANČIAUS DR-JOS VAKARIENE

Rudeniu atėjus, clevelandiečiams ne tik "singeliams," bet ir vedusiems retai kada reikia vakarieniauti namie.

Ne tik kviečia, bet ir prašo. Žinoma, dėl mandagumo paduoda ir tikieta. Bet tai tik dėl mandagumo.

Štai Mot. Są-gos 26 kp. vakarienės laiku ir man kas ten įleido kišenėn porą žalios spalvos tikietėlių. Sako, tik susimildamas nepasididžiuk ateiti į Amžinojo Rožančiaus vakariene šv. Jurgio par. svetainėj. Ar ne gerai? Da už savaitės laiko, o jau vakariene turiu kišenėj. Sakau tik ir darbščios tos mūsų moterėlės. Ateisia

LIETUVIS SU ŽYDE

Vėliausiomis dienomis, vienas clevelandietis lietuvis jaunikaitis suėjo į stoną moterystės su žyde, vaisių-žaliumynų pardavėjo, dukterimi.

MASKŲ BALIUS

Spalių 31 d., Lietuvių svetainėj, Kultūros jaunimo dr-ja rengia maskinius šokius. Čionai šen vakarą vadina "Halloween Night," o Lietuvoje vėliu vakaru. Be abejonės, šiuose šokiuose bus su gražiais kostiumais pasirėdžiusių šokėjų, kuriems komisija turi paruošusi gražias ir dideles dovanas.

COUNTY TURES ŠELPTI 259,000 ŽMONIŲ

Su ateinančiu mėnesiu Cuyahoga County Relief Administracija turės didžiausią bedarbių armiją, negu bile kada ji turėjo bedarbės metu: 55,824 šeimynų ir 14,000 nevedusių, kas sudarė 259,000 asmenų.

County Relief Administracija dėl ateinančio mėnesio reikalauja iš valdžios \$2,359,679 užlaikymui bedarbių ir jų šeimynų.

Nežinia kas gali atsitiikti, jei šiai depresijai nebus padarytas galas? Nors laikraščiai, kalbėtojai per ardio ir iš estradų sako, kad ateina geresni laikai, bet tik iš Cuyahoga County bedarbių galima spręsti, kad mažas yra pagerėjimas šioje šalyje. Kol milijonierių trustas nebus sulaužytas ir jie nebus priversti klausyti valdžios, tol žmonės turės kęsti vargą.

UŽMUŠĖ LIETUVI

Spalių 8 d., vienas lenkas užmušė a. a. Geležinską, kuris ilgus metus gyveno prie 33-tos gatvės. Lenkai, nakties metu, savytarpyje susivaidijo. Lietuvis norėjo juos suburti už darymą trukimo nakties metu.

Vienas lenkas įbėgęs į pirkėjų, išsinešė autuvų (čeverykų) taisyimo geležinę koją, kuria minimas lietuvis taip buvo į galvą varžotas, kad už poros dienų sugalvas turėjo atsiskirti su šiuo pasauliu.

Velionis palaidotas iš šv. Jurgio parapijos. Laidotuviems ir visais jų reikalais rūpinosi gerb. Adelė Jakubauskienė, lietuvių garborė.

PARENGIMAI

Žemiau telpa parengimai tų draugijų bei kuopų dykai, kurios duoda spaudos darbus "Garsui."

MASKARADŲ BALIUS — Rengia Kingston'o šv. Marijos parapijos choras, antradienio vakare, spalio 30, 1934, Burbos salėj, Main St., Edwardsville, Pa. Bus duodamos dvi dovanos gražiausia ir juokingiausia apsi rengusiems, taipgi door prize. Įžanga 35c.

CARD PARTY IR BINGO — Rengia Kingston'o šv. Marijos parapijos Merginų Sodalieta, sekmadienio vakare, spalio 28, 1934, parapijos salėj, Slocum St. Dovanos prie kiekvieno lošančių stalo. Užkandžiai. Įžanga 25c.

PRE-ELECTION BALL — Rengia Wilkes-Barre'ų Progresyvis Klubas šeštadienio vakare, lapkričio 3-tia, Crystal Ballroom, 325 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa. Bus gera muzika. Įžanga 25c.

MASKARADŲ ŠOKIAI — Rengia šv. Trejybės parapijos choras pirmadienio vakare, spalio 29, 1934, Concordia salėj, kamps Northampton ir Washington gatvių. Dovanos už kostiumus. Gros Cavaliers orkestras. Įžanga 35c.

ARMISTICE NIGHT CARD PARTY — To be held at St. Mary's Church Auditorium, Slocum St., Kingston, Pa., Sunday evening, November 11, 1934. Auspices Ladies' Aid of St. Mary's Church. Subscription 25c.

DIDELIS BALIUS — Rengia šv. Mykolo Dr-ja serodos vakare, lapkričio (November) 28, 1934, Crystal Ball Room, 325 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa. Gros gera muzika. Įžanga suaugusiems 25c.

SAUNI VAKARIENE IR KONCERTAS — Rengiamas naudai šv. Marijos parapijos, Wanamie, Pa., antradienio vakare, lapkričio 20, 1934. Elektrinis washertis, \$25.00 grynais pinigais ir kitos vertingos dovanos laimėtos bazare bus įteiktos šv. vakarą. Įžanga \$1.00. Taksu mokėti nereikės.

7-TH ANNUAL CHARITY BALL, rengiamas Wyoming Klono Lietuvių Moterų Klubo trečiadienio vakare, lapkričio 21, 1934, Mallow, Sterling Hotely, Crystal Ballroom. Kortavimas, bingo ir šokiai. Dury dovana. Dovanos prie kiekvieno stalo. Gros Ralph Paul orkestras. Įžanga \$1.00. Giliukingieji minėta vakarą, kurie bus pirke giliuko tikietus, gaus dovanas: \$50, \$30 ir \$20.

METINIUS ŠOKIUS rengia Plymouth šv. Kazimiero parapijos choras antradienio vakare, lapkričio 27, Alliance Hall, W. Main St., Plymouth, Pa. Gros Jimmie Knizer orkestras. Įžanga 40c.

ŠOKIAI — Rengia Miners-Mills Lietuvių Piliėčių D. Liet. Kunigaikščio Gedimino Klūbas, trečiadienį, 7 val. vakare, spalio 31, Finų salėj, Miners Mills. Įžanga 25c.

ŠOKIUS rengia LRKSA. 7-ta kuopa pirmadienio vakare, gruodžio 31, Casino Ballroom, Main St., Pittston, Pa. Šokiai prie geros muzikos prasidės 9:45 ir tęsis iki 1 val. naktį. Įžanga 40c.

"GARSO" KATALOGAS

NAUJAUSIŲ IR ĮDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIDŲ

MALDAKNYGĖS

ANIOLAS SARGAS—Juodos odos aparais.	\$1.75
ANIOLAS SARGAS—Minkštai odos aparais.	1.50
DANGAUS ŽVAIGZDUTE—Minkštai odos aparais.	1.50
MALDŲ RINKINELIS—Prastais aparais.	.40
MALDŲ VAINIKELIS—audekliniais aparais.	.70

LRKSA. NARIŲ ŽENKLELIAI

MOTERIŠKI, paaukuoti.	\$1.00
MOTERIŠKI, auksiniai.	1.50
VYRIŠKI, auksiniai.	1.50
VYRIŠKI, paaukuoti.	1.00
MOTERIMS SAGUTES	1.50
ZIEDAI, 10 kt.	7.50

DRAMOS IR KOMEDIJOS

JURGIS DURNELIS, 4-rių veiksmų komedija.	.25
BIRUTĖ, 2-ju veiksmų melodrama—Zemkainio.	.25
VYSNIŲ SODAS—A. Cekovo 5-kių veiksmų komedija.	.40
LAISVĖS KOVOTOJAI—K. Gaigalio.	.25
POTASAS IR PERLAMUTRAS—Glass ir Kleino 3 v. komedija SMEKLOS—H. Ibseno šeimos drama trimis veiksmis.	.40
DANGUS BRANGUS—2-ju aktu komedija.	.20
DOLPUNIS—MINISTERIJOJ TARNAUJA—Monologas.	1.00
EMES IR KALBEK.	.20
GEGUŽĖS ŠVENTĖ, 1 veiksmo drama.	.40
JURGIS ŽIBURYS, 3-ju veiksmų vaidelis.	.40
MONOLOGAI: Teatras ir Dekoracijos ir Mazgelis Nepadėjo.	.15
RYTU SVEČIAS, drama 4-rių aktu.	.15
TRYŠ SESUTĖS, 4-rių veiksmų drama.	.60
VALKATA, 4-rių veiksmų dramos vaidelis.	.50

ĮVAIRIOS KNYGOS

TIESOS AIDAI (Paskirstomoji Valstybė) Kun. P. Saurusaičio šv. JEZAUS VARDŲ DR-JOS ĮSTATAI—Kun. P. Saurusaičio LIETUVIŠKOS PASAKOS, II dalis, 262 pusl. Surinktos Dr. J. Basanavičiaus.	.45
PERGYVENTOS VĀLANDŲŠ, (Karvojaus Laiškai) 144 pusl.	.25
KAT. BAZNYČIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. A. Waplerio.	.50
PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS ŽEMAIČIŲ VYSKUPYSTĖ, 247 pusl. Vysk. M. Valančiausko.	.40
PAMOKSLAI BE KUNIGO, 214 pusl. Kun. Jonas Gerutis.	.40
PROZAIŠKI RAŠTAI, 120 pusl. Kun. A. Burbos, II tomas.	.25
OKBABIŲ DAINOS, Surinko Dr. Jonas Basanavičius, II dalis.	.50
KRAUCIUS MOTIEJUS, dialogas.	.25
MONOLOGAI: Blyt, Pirminkas, Ant vieny pečių, šimas oratorius IZDU SALA, 213 pusl. R. L. Stevenson.	.35
SCENOS ĮVAIRUMAI—kelios komedijos.	.40
ATSARGIAI SU UGNIMI.	.10
APIE APRAUDA.	.5
DEGTINĖ—NUODAI.	.15
DELEGATŲ KELIONĖ LIETUVON 1916 M.	.25
EUROPOS ISTORIJA.	.50
KRAUŽI SKERDYNE.	.25
KATALIKŲ BAZNYČIA IR DEMOKRATIZMAS.	.50
KRIVINA REVOLUCIJA IR ARAMUS KULTŪROS DARBAS?	.5
KŪDIKIŲ AUKLĖTOJA (Kun. P. Saurusaičio).	.10
LIETUVIAI KATALIKAI IR KITOS SROVĖS.	.10
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA.	.20
LOGIKOS EVOLUCIJA.	.5
LAISVĖN BEZENGIANŲ.	.75
METRAŠTIS—1916 METŲ.	.75
NAUJOS GADYNĖS PRIEŠURVĖJE.	.15
NAUJOJI VALDŽIA.	.5
NAUJOS GADYNĖS IR DEMOKRATIZMAS PAGRINDAI.	.5
PAZINKIMĖ SOCIALIZMA.	.10
RŪBELIŲ DARZELIS. Pamokinimas kaip žolynai auginti.	.20
RABYNO TEVYNEJE.	.35
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMĖN.	.25
SOCIALIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ.	.15
VYNYBEJE GALYBĖ.	.25
ANYKŠČIŲ SILELIS, eilės.	.10
JONO KMITO EILĖS.	1.50
NAUJOS EILĖS IR DEKLAMACIJOS.	.25
TEVYNĖS GARSAI, eilės.	.15
PAVASARIO BALSAS—Maironio.	1.00
TEVYNĖS KELIAIS (Lūdo Giros eilės).	.40
LIETUVIŲ ISTORIJA.	.65
LIETUVIŲ LENKŲ UNIJA.	.35
40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pilių ženklai ir gerbai BAZNYČIOS ISTORIJA.	.45
LIETUVIŲ ISTORIJA.	.40
RUDENS AIDAI—Adomo Jakšto.	.25
RAUDONI ZIEDAI, eilės.	.40

MUZIKA

STANEIK-LAUMENSKIENĖS

ATSIMINIMAI. Smuikui su pianu.	.25
J. TALLAT-KELPŠOS KŪRINIAI	
GAILESCIO GIESMĖ.	.10
KETURI SUKTNIAI.	.50
NUPLASNOK.	.25
OI, TU, LAKŠTINGALĖLE IR VĀNAGĖLIS TUPEJO.	.15

ANTANO BACIULIO KŪRINIAI

KO VEJAI PUČIA, keturiems balsams kanonas ir pianu.	.50
ARTOJAS (Duetas).	.75
JUOZO ŽILEVICIUS KŪRINIAI	
CIA KRĀSTAS LIUDNAS ir Gaudžia, gaudžia auksa varpas.	.30
LAISVĖS DAINA.	.35
SERIAI ŽIRGELI.	.75
ADVENTO IR KALEDŲ GIESMĖS.	.25

STASIO SIMKAUS KŪRINIAI

KAREIVIŲ DAINA.	.40
SUNKŲ MAN GYVENTI.	.35
AL. KACANAUSKO KŪRINIAI	
SUDIEV LIETUVĀ.	.25
SUDIEV LIETUVĀ. Mišriam chorui.	.20
CEKĖ GERK, GIRTUOKLĖLĖ. Mezzo sopranui.	.30
LIETUVIŲ HIMNAS.	.20
UŽ KLYSTANČIUS ŽMONĖS.	.45

M. PETRAUSKO KŪRINIAI

GRAZI GAMTA.	.50
JUOZO NAUJALIO KŪRINIAI	
MAN LIUDNA. Mišriam chorui.	.30
VĀSAROS NAKTYS. Mišriam chorui.	.30
AR SKAUDA MAN ŠIRDI?.	.50

A. ALEKSIO KŪRINIAI

MEILE UZDEGTA KRŪTINE, vienam balsui prie piano.	.65
O, PAZVELGKI, vienam balsui prie piano.	.50
MOTERŲ SĄJUNGOS IMNAS, duetas.	.50
GIESMĖ I ŠV. KAZIMIERA, duetas.	.50

Mišriam Chorui

PIRMYN I KOVĀ.	.50
ISAUS VĀSARELĖ, Tu mano mergelė, Išbėgo mergytė.	.50
KAITP AS BIVĀU Jaunas, Žiūrai anksči rytų, As užgimiau Lietuvoj	.50
MIELĖ TEVĖLŲ, skauda galvėlė, Aisigėriau žali vyno.	.50
OI, DZIUM-DZIUM; Už jūrų; Kalbin jaunus bermužėlis;	.50
As turėjau višta	.50
TYKUSIS RYTELIS; Oi, laksto vanagėlis; Kur Nemunas;	.50
Oi, žiūčiai-liūliai.	.50

P. SARPALIAUS KŪRINIAI

DUKRUŽĖLE.	.50
VAKARAS.	.35

VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATŪRA

KATEKIZMAS—Kun. Kulikausko.	.35
V. VAIKŲ ŽVAIGZDUTE. Dalis I.	.30
V. VAIKŲ ŽVAIGZDUTE. Dalis II.	.40
TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAIŠKINIMAS.	.15

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.	
--	--

Tel. Henderson 0732
VINCAS DEBESIS
Seniausias Lietuvis Namų Popieruotojas, Malivotojas, Plasteriuotojas
Abelnai atlieka visą medžio darbą
7607 Star Avenue
CLEVELAND, OHIO

STONIS
RESTAURANT
Lietuviška valgykla, kurioje galima gauti skaniausių ir gardžiausių lietuviškų valgių ir legališkų gėrimų—apačioje ir viršuje.
6824 SUPERIOR AVE.

VIENATIN

Vietinės Žinios

LANKĖSI

Ketvirtadienį, spalį 18, lankėsi Moterų Sąjungos 41 kuopos viršininkės Mrs. Ursulė Čenkinė ir Marijona Povilaitienė iš Ashley, Pa., ir atnešė "Garsui" spaudos darbų.

Pirmadienį, spalį 22, lankėsi misionierius jezuitas tėvas Mešlis ir monsignoras J. V. Miliauskas. Tėvas Mešlis laiko misijas Duryea'oj.

CHORO MASKARADŲ BALIUS

Švč. Trejybės parapijos choras rengia Maskaradų Balių, pirmadienio vakare, spalį 29, didelį Concordia svetainėje, Northampton ir Washington Sts., Wilkes-Barre.

Bus duodamos trys gražios dovanos juokingiausia ir gražiausia apsirangusiems.

Kaip girdėt, šis choro balius labai plačiai garsinamas. Choristai dirbuoja kiek galėdami ir mano sutraukti "marias svieto." Kadangi tikimasi turėti daug jaunimo iš visų apylinkės kolonijų, tai jie paėmė didelę svetainę, kad visiems būtų pakankamai vietos.

Muz. J. Stulgaitis ir jo choras yra džentelmonai ir priims visus atsilankiusius svečius. Tat nepamirškite pirmadienį atsilankyti į šį linksmą maskaradų balių.

LIET. PROGRESYVIŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

Progresyvis Lietuvių Klūbas laikys savo mėnesinį susirinkimą sekmadienį, spalį 28, svetainėje po numeriu 318 E. Market St., Wilkes-Barre. Pradžią 1 val. po pietų.

Yra užkviestas kalbėti L. R. K. S. A. Sekretorius J. B. Šalūnas, kuris kalbės apie klūbo reikalus ir papasakos daug įvairių dalykų.

Visi klūbo nariai yra kviečiami dalyvauti, nes yra įvairių klūbo reikalų aptarimui.

Kviečia Komitetas

Spalio 20-tą Juozas Volungevičius, 18 metų, važiuo dviračiu, M. V. O'Donnell važiuodamas automobiliu jį smarkiai sužeidė.

BŪSIANTI PENNA. VALSTYBĖS RINKIMAI

Lapkričio 6 d. š. m. įvyksta Penna valstybės viršinių rinkimai. Mums lietuviams būtina reikėtų susidomėti daugiau, negu kada šių metų rinkimais. Respublikonų taip vadinamoji Senoji Gvardija yra nominavusi šiuos kandidatus į valstybės viršininkus: Gubernatorius — William A. Schnader, Vice Gubernatorius — Harry B. Scott, Vidurinių Reikalų Sekretorius — M. Harvey Taylor ir Aukščiausias Teismo Teisėjas — Frank M. Trexler.

Buvo laikai, kad "politikieriai" "svetimšalių" t. y. naturalizuotų piliečių balsus, tarp jų ir lietuvių, sakydavo, nuperka už cigara, stiklėlių ir komplimentų. Laikas bėga, keičiasi gyvenimo apyptovos ir naturalizuoti piliečiai bei jų vaikai rimtai ir nuosekliai pradeda ieškoti sau priderančių pilietinių teisių. Juk esame piliečiai, mokame taksus, tad tuo pačiu laiku turime teisę ne tik balsuoti, rinkti, bet būti išrinktais ir gauti valstybinius darbus. Kitados nelengva buvo apie tai nei prasiurti, bet dabartiniu laiku, augant pilietiniam susipratimui, pradeda ir mus įvertinti, netik laike rinkimų, bet ir praėjus rinkimams lietuviškos kilmės piliečiai gauna ir turi pastovius valstybinius bei miestų ir miestelių darbus.

Ne paslaptis, kad pirmieji tą pastebėjo tai — Respublikonų partija. Ypatingai Luzerne County apskrityje, kame šiuo laiku vadovauja praktiškas politinis vadas Teisėjas Fine. Dėkui jam apie tužinas mūsų tautiečių turi atsakingas vietas.

Penna. valstybė iš esmės yra republikoniška, už tai didelė dauguma lietuvių yra — republikonai. Tad ir ateinančiuose rinkimuose nemažą rolę sulos palaikydami tą partiją, kuri pirmoji susiprato pripažinti mus, kaip piliečius.

Tad būkme prisiruošę ir rinkimų dienoje atlikime savo pilietiškas pareigas ir išrinkime tokius viršininkus, kurie mums geriausia patiks ir mūsų namų bus geriausi mūsų reikalų gynėjai.

Monologą pasakė Mrs. Frank Sobers.

Kalbėjo Miss Nell Kubusk. Veikaluką tinkamai sumokino Miss Stella Zavatavsky. Sufliariavo Mrs. Alice Venlauskas.

Po visų ceremonijų turėta skatūs užkandžiai. Dainuota lietuviškos ir amerikoniškos dainos, baigta Lietuvos himnu.

Moterys ir merginos turėjo labai smagų vakarą ir linkamai praėjo laiką.

Vyriausia gausdinė buvo Mrs. J. B. Rutkauskas, pageibininkės Mrs. A. C. Washesky, Mrs. May Paulis, Mrs. John Opet ir Mrs. Amelia Unice.

W. K. LIETUVIŲ DIENOS FINANSINĖ APYSKAITA

Žemiau telpa Wyoming Klono 21-mos Lietuvių Dienos, įvykusios Darbo Dienoje, rugsėjo 3-čią, Sans-Souci Parke, finansinė apyskaita:

ISLAIDOS:	
Buttons	\$29.36
Soda	27.00
Refreshments	193.75
Craftman Engravers	6.50
National Ticket Co.	11.50
Secretary's expenses	1.50
Badges	15.20
Baseball	3.90
Race expenses	5.00
Paper	4.00
Viso	\$293.21

PAJAMOS:

P. J. Karasauskas	—
Refreshments	\$249.85
Krichin	241.20
A. Zalmieraitis	17.75
F. Cepulis	38.15
G. Zekas	7.10
F. Rice	40.05
J. Gobar	6.05
F. Petanaukas	2.60
Collection at Mass.	54.63
For Buttons	Viso 36.05
Donations	64.00
Commission from Park	239.29
Viso	\$991.72
Viso pajamų	\$991.72
Viso išlaidų	293.21
Pelnas	\$698.51

PLYMOUTH	
Refresments	\$249.85
Krichin	241.20
A. Zalmieraitis	17.75
F. Cepulis	38.15
G. Zekas	7.10
F. Rice	40.05
J. Gobar	6.05
F. Petanaukas	2.60
Collection at Mass.	54.63
For Buttons	Viso 36.05
Donations	64.00
Commission from Park	239.29
Viso	\$991.72
Viso pajamų	\$991.72
Viso išlaidų	293.21
Pelnas	\$698.51

SEKMINGAS HOLY NAME DRAUGIJOS VAKARAS

Ketvirtadienio vakare, spalį 18, šv. Kazimiero parapijos Holy Name draugija turėjo labai gražų ir sekmingą kortų lošimo ir šokių vakarą, kuris įvyko Alliance svetainėje.

Jaunimo atsilankė iš visų kolonijų labai daug. Kortomis lošiančių buvo pilni kambariai ir balkonas. Svetainė buvo labai gražiai išpuošta. Retai kur galima taip gražiai išpuoštą svetainę matyti. Tai nuopelnas Jurgio Barzilausko ir Leonardo Maslausko. Jiedu buvo vakaro pirmininkai ir jiedu daugiausia dirbo. Kiti draugijos nariai irgi darbovosi.

Lošiantieji kortomis gavo gražias dovanas. Taipgi davė daug gražių dovanų už įžangos tikietus.

Atsilankė klebonas kun. A. J. Sinkevičius, kun. J. Kundreckas.

Lošiantieji kortomis gavo gražias dovanas. Taipgi davė daug gražių dovanų už įžangos tikietus.

Atsilankė klebonas kun. A. J. Sinkevičius, kun. J. Kundreckas.

Leonardas Maslauskas, yra jaunas kavalieraitis Plymoutho šv. Kazimiero parapijos graborius. Buves Holy Name dr-jos pasekmingų šokių ir card partės pirmininku. Yra muzikantas, gerai groja tramboną ir skambina pianą.

Jurgis Barzilauskas, Artistas, tepliojas; jis daug dirbo pasisekimui šv. Kazimiero parapijos Holy Name dr-jos Plymoutho card party ir šokių rengime. Jis yra darbštus ir energingas jaunas vyras.

monsionoras J. V. Miliauskas, kun. V. Šimkonis ir kun. Murry. Plymoutho Holy Name draugija turi gražų būrį gražių darbščių vaikų. Jie sunkiai dirbo rengdami šį vakarą, bet pasekmės geros ir pelno liks nemažai.

CARD AND BINGO PARTY

Plymouth'o šv. Kazimiero parapijos mažasis mergaičių choras lapkričio 4-tą, 1934, rengia kortų ir bingo party bažnyčios svetainėje, 7:30 vakare. Matas V.

Šokiams grojo plačiai žinomas Po-Amo benas, kuriame priklausau du parapijiečiai — Stadulis ir Nutaitis.

Holy Name draugija labai dėkinga visiems už skaitlingą atsilankymą.

KINGSTON

PASVENTINO STACIJAS

Sekmadienio vakare, spalį 14, šv. Marijos bažnyčioje įvyko naujai perdažytų stacijų iškilmingas pašventinimas.

Pirmausia kun. A. Ežerskis pasakė pamokslą išaiškindamas stacijų vertę.

Kun. V. Šimkonis vaikščiojo stacijais.

Tėvas pranciškonas W. Hammon iš Georgetown pašventino stacijas, pasakė pamokslą, suteikė palaiminimą švč. Sakramentu ir išdalijo relikvijas.

PARAPIJOS CHORO MASKARADŲ BALIUS

Antradienio vakare spalio 30, šv. Marijos parapijos choras rengia maskaradų balių naujai pertaisytoj Burbos svetainėje, Main St., Edwardsville.

Bus duodama dovanos tiems, kurie bus gražiausia ir juokingiausia apsirėngę. Taipgi bus duodama dovana už įžangos tikietus.

Plačiai žinomas Jack Urban's polkų orkestras tą vakarą gros visokius šokius. Seni ir jauni bus pilnai patenkinti.

Choras kviečia visus parapijiečius skaitlingai atsilankyti. Kuomet tik kas yra parapijai rengiama, choras su mielu noru prisitarnauja, tad pasitiki, kad ir parapijiečiai šio choro baliaus nepamirš. Good time užtikrintas visiems.

DURYEA MISIJOS

Šv. Juozapo parapijoje, kur klebonauja monsignoras J. V. Miliauskas, sekmadienį, spalio 21-ą, prasidėjo šv. misijos, o baigsis sekmadienį, spalio 28-tą, 3:30 po pietų didelėmis iškilėmis (pereinamą numerį per klaidą buvo pasakyta, kad baigsis antradienį, spalio 28-tą, iškilmingais mišparais).

Misijas veda tėvai jėzuitai — kun. Mešlis ir kun. Aukštikalnis.

Vietos klebonas kviečia savo parapijiečius ir kitų parapijų žmones gausiai lankyti misijas, pasiklausyti pamokinančių pamokslų ir pasinaudoti misijų atlaidais.

PITTSTON DIRMAVOS VAIKUS

Pirmadienį, spalio 29, 10 val. ryte, J. E. Vysk. T. C. O'Reilly aprūpins dirnavonės sakramentu mergaites ir berniukus šv. Kazimiero parapijoje.

Vikaras kun. Juozas Auruškevičius uoliai dirbuoja, kad šie Kristaus karžygiai būtų pilnai instruktuoti sielos reikalais ir tinkamai priimti tą sakramentą.

Šv. Vincento de Paul draugija šioje parapijoje suvargusių šeimų vaikučius, kurių skaičius siekia netoli 200, ta proga stengiasi aprūpinti čeverykais ir kitais reikalingais aprėdais.

Pirmininkas šios draugijos, Jurgis Laukaitis, su savo nariais (apie 15) stengiasi, kad nei viena suvargusi šeima šv. Kazimiero parapijoje nebūtų apleista savo varguose. Nuo pat šios dr-jos įsteigimo (apie 4 metai atgal) jau yra suteikus medžiaginę ir finansinę pagalbą kelių tūkstančių dolerių vertės.

MASKARADŲ BALIUS

Šv. Kazimiero parapijos augusių choras rengia maskaradų balių Casino Ballroom trečiadienio vakare — spalio 31 d.

Muz. Juozas Kudirka, choro vedėjas, ir rengimo komitetas, pradėjo ruoštis su planais ir tikimais net trys mėnesiai atgal, tas visiems užtikrina linksmą vakarą.

Taip pat bus duodama dovanų už įvairius kostiumus. Visi kviečiami atsilankyti.

SKRITULIŲ LYGOS ŽAIDIMŲ REZULTATAI

Pittstono šv. Kazimiero parapijos skritulių lygos (Bowling League) žaidimų rezultatai iki šiuo metų spalio 13-tos taip išrodė:

Games Played	Pins	Ave.
1. J. Zelionis	13	2247 173
2. J. Belūnas	15	2492 166
3. S. Ochreiter	14	2290 164
4. V. Griestoraitis	15	2418 161
5. J. Joneika	15	2338 156
6. S. Vaivada	15	2327 155
7. D. Zelionis	15	2309 154
8. V. Valingevičius	15	2257 150
9. B. Ochreiter	9	1353 150
10. J. Račkiauskas	13	1931 149
11. F. Piernot	14	2067 148
12. L. Shuktes	15	2183 146
13. B. Valangevičius	15	2179 145
14. A. Kiskis	14	2022 144
15. A. Subacius	2	287 144
16. B. Laibinis	15	2138 143
17. Kun. J. Auruškevičius	14	1983 142
18. J. Sakalauskas	8	1117 140
19. F. Marcelionis	15	2081 139
20. B. Agurkis	14	1907 136
21. C. Salus	15	2012 134
22. A. Kasulaitis	12	1613 134
23. L. Ochreiter	14	1868 133
24. B. Sakalauskas	9	1190 132
25. E. Sites	12	1543 129
26. J. Smalianskis	15	1905 127
27. C. Klimavičius	15	1893 126
28. J. Kiskis	12	1482 124
29. A. Levitsky	14	1726 123
30. A. Dombrosky	13	1603 123
31. C. Kižis	11	1294 118
32. R. Galevičius	10	1170 117
33. J. Banas	4	433 108
34. A. Smalianskas	5	518 103
35. A. Reskey	4	403 101
36. A. Stine	11	1087 99
37. A. Schevets	4	348 87

Lygų stovis

Won	Lost	Pts.
1. Grablick's Dairymen	13	2 18
2. Sites' Undertakers	9	6 11
3. Petkus' Printers	8	7 11
4. Stine's Restaurant	7	8 10
5. Kizis' Undertakers	5	10 6
6. Klimavich's Grocers	3	12 4

MINERS MILLS ŠV. VARDŲ DRAUGIJOS VAKARAS

Šv. Pranciškaus parapijos šv. Vardo dr-ja rengia antrą metinę card party ir pasilinksminimo vakarą spalio 28, sekmadienio vakare, parapijos svetainėje.

Išrinktos komisijos dirbuoja, kad minėtas vakaras kuo geriausia pavyktų.

Ką Aš Girdėjau

KAS GIRDĖTI SCRANTONE?

Sekmadienį, spalio 21, nuo vandens ligos mirė jaunas lietuvis policistas Pranas Kurauskas, 31 metų amžiaus. Velionis buvo labai geras žmogus, nieko neskriaudė, todėl žmonės labai jį apgailestauja. Policistu išbuvo šešis metus. Nuliūdime paliko žmoną ir sūnelį.

Scrantoniečiai džiaugiasi susilaukę brangaus svečio — Jono Vaičiūčio, kuris mokinosi Malines — Belgijoje muzikos per šėšis metus ir baigė konservatoriją. Tai pirmas lietuvis vargoninkas, kuris bus pasiekęs aukščiausią muzikos mokslą. Sugrįžo spalio 15-tą. Jo pagerbimui sekmadienio vakare, lapkričio 11, yra rengiamas bankietas Casey Hotely. Tą patį vakarą ten bus pagerbta ir pora kitų lietuvių profesionalų.

Rengimo komisijoj dirbuojasi Petras Putirskas, Jonas Steponas, dr. Pr. Sakalauskas, A. Kiela, Kerševičius, Savickas ir Kazakevičius.

Bankietas bus linksmas. Tat pasipirkit tikėtus iškalno, nes prie durų nebus pardavinėjami. Norėdami tikietų, pašaukit bile kurį komisijos narį.

Muz. Jonas Vaičiūtis, kurio pagerbimui yra rengiamas šaukus bankietas, yra LRKSA narys. Visa Vaičiūčių šeima yra priklausoma Susivienyme. Tikime, kad jis prirašys į Susivienymą ir jauną savo žmonelę.

Juozas Vaičiūtis susilaukė antro sūnaus. Kūmais buvo Petras Putirskas ir muz. J. Vaičiūčio žmona.

Be kitų darbščių parapijiečių, scrantoniečiai turi labai darbštų biznierių Petrą Putiršką, kuris užlaiko aukšnių daiktų ir muzikalių instrumentų krautuve po numeriu 1822 N. Main Ave. Tai tipiškas tos rūšies biznierių. Nežiūrint, kad jis būdamas Lietuvos kariuomenėje, mūšy su lenkais, buvo sužeistas ir iš tos priežasties nešioja sidabrinę kulnį, jis pilnas energijos, geras aktorius ir režisierius, teisingas ir geras darbuotojas šv. Juozapo parapijoje. Vedęs, augina keturias gražias dukreles. Vyriausia Viktorija 11 metų, labai gražiai skambina pianu. Iš jos išeis gera pianistė.

Scrantonio lietuvių aukštai stovi politikoj. Jie turi suorganizavę Lietuvių Politišką Klūbą, kuriam gerai veikiant padaryta į miesto valdininkus gera įtaka ir čia lietuvių turi aštuonis policistus, septynias merginas dirbančias miesto valdžios įstaigose ir keletą kitų asmenų, kurie jau turi gerus miesto darbus. Su tuo klūbu netik miesto, bet ir aukštai stovint politikieriai skaitosi.

Kad geriau politiškai stovėti, Scrantonio lietuvių pradėjo organizuoti vadinamus Lackawanna

County Lietuvių Politiškus Klūbus. Visose Lackawanna County lietuvių kolonijose jie turi tokius klūbus suorganizavę. Kitą mėnesį tie klūbai laikys savo seimą ir išrinktys generalę valdybą. Tokiais klūbais jie mano pakilti aukštai politikoj ir tokiu būdu daugeliu lietuvių gaus miestelių ir steito darbus.

Lietuvių Politiškus Klūbas turi išigijęs gražią svetainę vardu Providence Auditorium, N. Main Ave. Iki šiol Scrantonio lietuvių neturėjo tinkamos svetainės. Svetainė didelė su daugeliu visokių kambarių tinkama visokiems parengimams. P. Putirskas sakė jau turįs virš dvidešimt užregistruotų vakarų šokiams iki Naujų Metų. Kuomet bus galutinai įrengta — svetainė tarnaus visokiems lietuvių veikimo reikalams.

Poni Zemaičiai, dideli šv. Juozapo parapijos rėmėjai, turi užsidėję gražią ir švarią krautuve, N. Main Ave. Poni Zemaičienė žmonėms patarnauja mandagiai, tai ir biznis jiems eina gerai.

Petras Kantakvičius, tas senas Scrantonio kavalierius, rengiasi apsivesti per kelis metus, bet negali prisirengti. Jis tikrina, kad po jo vestuvių ant rytojaus retas kuris galės eiti į darbą.

Visų kelių galas pas Račinską. Poni Račinskai labai malonūs žmonės. Jų užėgia (N. Main Ave.) švart. Čia susirenka visoki lietuvių politikieriai, dirbininkai, senberniai ir našliai.

Scrantonio yra daug lietuvių ir daug mūsų Susivienymo narių. Čia įvyksta daugybė visokių parengimų. Visi spaudos darbai atiduodami vestimtaučių spausdavėms. Šioj apylinkėj yra vitnintėliu lietuvių tinkama spausdavė "Garso", 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Tai kodėl spaudos darbus neudoti "Garsui", kuris nuosirdžiai aprašo parapijos ir draugijų veikimą ir parengimus. Nėra reikalo vežti spaudos darbus "Garsui", pasisųst laiškelį arba pašaukt telefonu — Wilkes-Barre 3-4711, pasakyti šoki darbą turite, o bus padaryta tinkamai. Scrantoniečiai yra džentelmonai, tinkami darbuotojai, pasitikim, kad spaudos darbus pradės siųsti "Garsui".

Scrantonio lietuvių aukštai stovi politikoj. Jie turi suorganizavę Lietuvių Politišką Klūbą, kuriam gerai veikiant padaryta į miesto valdininkus gera įtaka ir čia lietuvių turi aštuonis policistus, septynias merginas dirbančias miesto valdžios įstaigose ir keletą kitų asmenų, kurie jau turi gerus miesto darbus. Su tuo klūbu netik miesto, bet ir aukštai stovint politikieriai skaitosi.

Kad geriau politiškai stovėti, Scrantonio lietuvių pradėjo organizuoti vadinamus Lackawanna

County Lietuvių Politiškus Klūbus. Visose Lackawanna County lietuvių kolonijose jie turi tokius klūbus suorganizavę. Kitą mėnesį tie klūbai laikys savo seimą ir išrinktys generalę valdybą. Tokiais klūbais jie mano pakilti aukštai politikoj ir tokiu būdu daugeliu lietuvių gaus miestelių ir steito darbus.

Lietuvių Politiškus Klūbas turi išigijęs gražią svetainę vardu Providence Auditorium, N. Main Ave. Iki šiol Scrantonio lietuvių neturėjo tinkamos svetainės. Svetainė didelė su daugeliu visokių kambarių tinkama visokiems parengimams. P. Putirskas sakė jau turįs virš dvidešimt užregistruotų vakarų šokiams iki Naujų Metų. Kuomet bus galutinai įrengta — svetainė tarnaus visokiems lietuvių veikimo reikalams.

Poni Zemaičiai, dideli šv. Juozapo parapijos rėmėjai, turi užsidėję gražią ir švarią krautuve, N. Main Ave. Poni Zemaičienė žmonėms patarnauja mandagiai, tai ir biznis jiems eina gerai.

Scrantonio yra daug lietuvių ir daug mūsų Susivienymo narių. Čia įvyksta daugybė visokių parengimų. Visi spaudos darbai atiduodami vestimtaučių spausdavėms. Šioj apylinkėj yra vitnintėliu lietuvių tinkama spausdavė "Garso", 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Tai kodėl spaudos darbus neudoti "Garsui", kuris nuosirdžiai aprašo parapijos ir draugijų veikimą ir parengimus. Nėra reikalo vežti spaudos darbus "Garsui", pasisųst laiškelį arba pašaukt telefonu — Wilkes-Barre 3-4711, pasakyti šoki darbą turite, o bus padaryta tinkamai. Scrantoniečiai yra džentelmonai, tinkami darbuotojai, pasitikim, kad spaudos darbus pradės siųsti "Garsui".

Scrantonio lietuvių aukštai stovi politikoj. Jie turi suorganizavę Lietuvių Politišką Klūbą, kuriam gerai veikiant padaryta į miesto valdininkus gera įtaka ir čia lietuvių turi aštuonis policistus, septynias merginas dirbančias miesto valdžios įstaigose ir keletą kitų asmenų, kurie jau turi gerus miesto darbus. Su tuo klūbu netik miesto, bet ir aukštai stovint politikieriai skaitosi.

*****
ARTINANTIS ŽIEMAI, KLAUSYKITE PASAULIO NAUJIENYBIŲ PER RADIO